

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Dragica Langerholc

KAKO POVEM, KAKO NAPIŠEM

Slovenščina

Delovni zvezek za 9. razred osnovne šole

PRILAGOJENI IZOBRAŽEVALNI PROGRAM
Z NIŽJIM IZOBRAZBENIM STANDARDOM

KAKO POVEM, KAKO NAPIŠEM

SLOVENŠČINA
Delovni zvezek

9. razred

DRAGICA LANGERHOLC

DRAGICA LANGERHOLC

KAKO POVEM, KAKO NAPIŠEM

SLOVENŠČINA

Delovni zvezek za 9. razred osnovne šole

Prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom

Ilustrirala:

Sandra Sep, prof.

Strokovno pregledalec:

dr. Dora Jelenc, Darinka Rosc Leskovec, prof., Breda Ferčec Muršak, prof.

Lektorirala:

Alenka Kozinc, prof.

Uredili:

mag. Darinka Ložar, Alenka Kozinc, prof.

Oblikoval:

Žiga Valetič, Skupina Potens

Računalniški prelom:

LITTERA PICTA d.o.o.

Izdal in založil:

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Predstavniki založbe:

mag. Gregor Mohorčič

Izvedba:

Racman, Audio Video Studio, d.o.o.

Naklada:

120

Ljubljana, 2008, prva izdaja

Delovni zvezek je izdan s finančno podporo Ministrstva RS za šolstvo in šport.

© Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2008

Vse pravice pridržane. Brez založnikovega pisnega dovoljenja gradiva ni dovoljeno reproducirati, kopirati ali kako drugače razširjati. Ta prepoved se nanaša tako na mehanske (fotokopiranje) kot na elektronske (snemanje ali prepisovanje na kakršen koli pomnilniški medij) oblike reprodukcije.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.183.6(075.2)(076):376(086.034.4)

LANGERHOLC, Dragica
Kako povem, kako napišem [Elektronski vir] : slovenščina.

Delovni zvezek : 9. razred : prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom / Dragica Langerholc ; ilustrirala Sandra Sep. - 1. izd. - Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2008

ISBN 978-961-234-752-9

242554368

KAZALO

1. MED LJUDMI 5

SPORAZUMEVANJE	6
KNJIŽNE IN NEKNJIŽNE BESEDE	9
POGAJALNI POGOVOR	11
TELEFONSKI POGOVOR	13
NEURADNO PISMO	17
URADNO PISMO	19
Velika in mala začetnica	21
Krajšave	24
NEURADNA PROŠNJA	26
URADNA PROŠNJA	28
NEURADNO IN URADNO OBVESTILO	29
Glasovi in črke	32
Naglašeni samoglasnik	33
Ozka in široka o in e	33
Polglasnik	34
Deljenje besed	34
SOŽALJE IN TELEGRAM	36

2. SVET JE LEP 38

OPIS NAPRAVE	40
OPIS POKRAJINE	42
OPIS NARAVNEGA POJAVA	43
Koren in besedna družina	44
Besede, ki se drugače pišejo kot izgovarjajo	45
Tvorjene besede (zloženke)	45
OPIS BOLEZNI	48
Glagolski čas	50
Povedi	53
Časovno razmerje	55
Vzročno in posledično razmerje	57
Glagolsko trajanje, oseba, število	59

3. RAZLIČNI SMO 69

OPIS OSEBE	70
OZNAKA OSEBE	71
Besedne zveze	72
Poudarek	73
Samostalnik	74
Pridevnik	79

ŽIVLJENJEPIS	83
Zemljepisna in stvarna lastna imena	84
Števniki	86
OBNOVA	88
Raba osebnega zaimka	88
POTOPIS	89
Pisanje imen držav in prebivalcev ter pridevnikov iz njih ..	90
Pogojno razmerje	92
POROČILO	93
Namerno razmerje	97
RAZLAGA POJAVA	98

4. ČE SEM VEDEŽ, NISEM REVEŽ 99

NOVICA	100
Sopomenke, protipomenke, nadpomenke, podpomenke ..	102
INTERVJU	104
Premi govor	106
REKLAMA	109
Velika začetnica stvarnih lastnih imen	111
OBRAZCI	113
Prislovi	116
JAVNO OBVESTILO	118

5. KJER LIPE CVETO 121

SPET SMO DOMA	122
OD KDAJ GOVORIMO SLOVENSKO	124
VAJE ZA PROSTI ČAS	125

ZNAKI, KI TE VODIJO PO DELOVNEM ZVEZKU

KAJ POMENI?

ZAPOMNI SI!

POGLEJ V UČBENIK!

PIŠI V SVOJ ZVEZEK!

Učitelji naj vaje izbirajo glede na cilje procesnega pouka, sposobnosti in interese učencev.

1. MED LJUDMI

SPORAZUMEVANJE

KNJIŽNE IN NEKNJIŽNE BESEDE

POGAJALNI POGOVOR

TELEFONSKI POGOVOR

NEURADNO PISMO

URADNO PISMO

- **VELIKA IN MALA ZAČETNICA**
- **KRAJŠAVE**

NEURADNA PROŠNJA

URADNA PROŠNJA

NEURADNO IN URADNO OBVESTILO

- **GLASOVI IN ČRKE**
- **NAGLAŠENI SAMOGLASNIK**
 - **ŠIROKA O IN E**
 - **POLGLASNIK**
- **DELJENJE BESED**

SOŽALJE IN TELEGRAM

SPORAZUMEVANJE

1. Pripoveduj, kako bi sošolci ob pogledu nate vedeli, da si

- a) dobre volje,
- b) da si jezen,
- c) da si žalosten.

Ti si sporočevalec.

Sošolci so _____.

2. V oblaček napiši, kaj je fant povedal deklici.

Se je deklica z njim strinjala? Po čem to sklepaš?

3. Z izrazom obraza in s kretnjami dopovej sošolcem, da bo čez deset minut malica.

So te razumeli? Razloži, po katerih gibih so vedeli, kaj si jim dopovedoval. Kdo je v tem primeru sporočevalec? Napiši na črto. _____

4. Učenci so sprejeli pravila, ki veljajo na njihovi šoli. Narišite znake za pravila, ki so jih napisali pod okvirčki.

Ne vpijemo!

Pri pouku smo v copatah!

Pouk začnemo ob 8. uri!

Za kateri način sporazumevanja so se odločili učenci v zgornjem primeru?

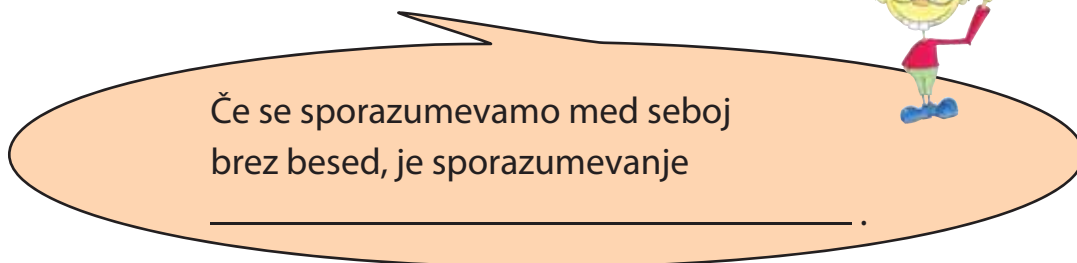
Obkroži.

a) z gibi

b) z besedo

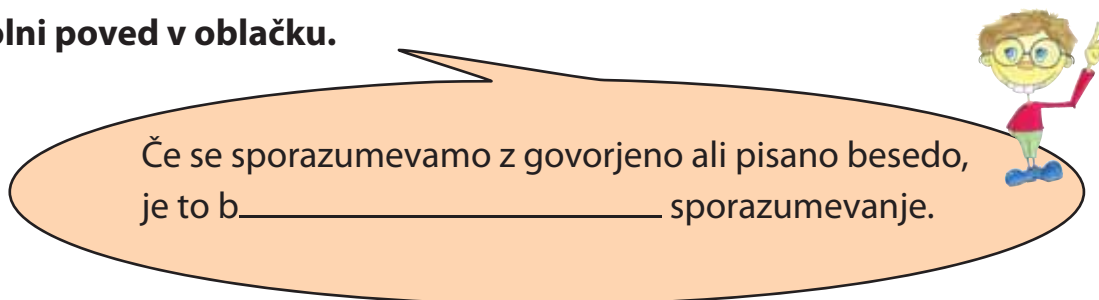
c) s sliko

5. Dopolni poved v oblaku.

**6. Pogovarjajte se o preteklih poletnih počitnicah.
Na tablo pa napišite vsak svojo poved o počitnicah.**

7. Dopolni poved v oblaku.

8. Rad bi poslušal glasbo po radiu. To sošolcem razloži na besedne in nebesedne načine:

- z gibi, mimiko,
- s plesom,
- z igranjem na instrument,
- s pisano besedo,
- z risanjem,
- z govorom.

9. V okvir napiši, na kateri način si najlaže sporočil, kaj želiš.

10. V okvir napiši, na katere načine se ti največkrat sporazumevaš?

KNJIŽNE IN NEKNJIŽNE BESEDE

1. Preberi povedi in prečrtaj neknjižne besede.

- a) Foter ni imel pri sebi nič keša, zato zdaj ne morem na drink.
- b) Valjda smo danes ful slabe volje, ker moramo poslušat profo za mato.
- c) Smo tako zmatrani, da komaj sedimo.
- č) Ko pridem domov, si na šporgetu pogrejem južno, potem pa se grem malo preluftat s biciklom.
- d) Če nikogar ne dobim na mobilca, grem pa na računalnik.

2. Za vsako besedo v stolpcu napiši na črto, kaj pomeni.

fris –

ful –

prfoksa –

piflati se –

plonkič –

kul –

bejba –

3. Obkroži neknjižne besede, ki jih ti uporabljaš v pogovoru s sošolci in prijatelji.

Šit, popeniti, sfajtati se, itak, faca, bejba, cvek, šus, frend, žurat, štos, beda, sori, valda, drink, OK, rikverc.

4. Pogovorite se.

- a) Je po tvojem mnenju neknjižnih besed v vsakdanjem življenju preveč?
- b) Iz katerih tujih jezikov povzememo največ neknjižnih besed?

5. Kako lahko skrbiš za knjižni jezik? Predloge ob učiteljevi pomoči napiši na črte.

.....

.....

.....

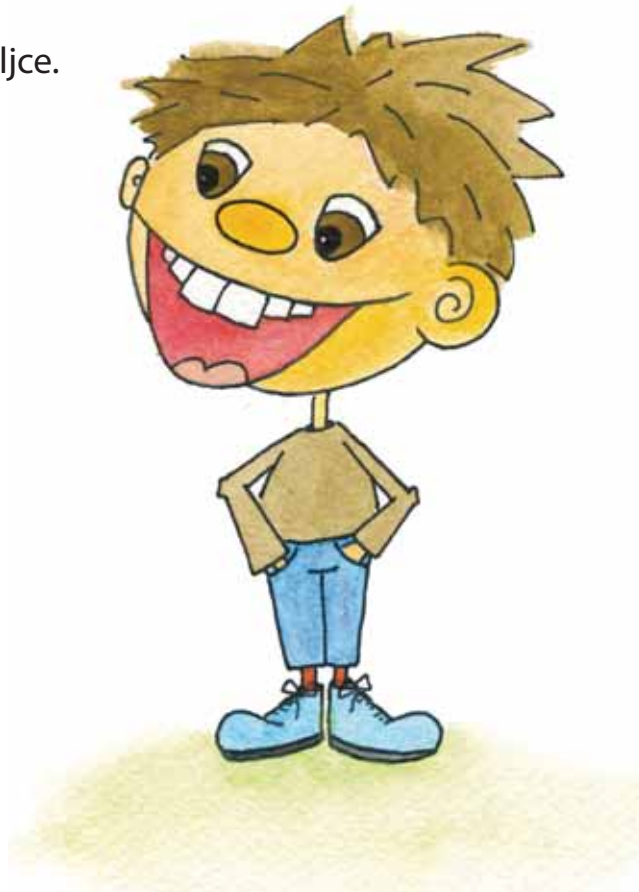
.....

.....

6. Preberi povedi. Podčrtaj neknjižne besede in jih ob pomoči učitelja zamenjaj s knjižnimi. V zvezek prepisi urejene povedi.

- a) Janko je danes prišel v šolo ful slabe volje.
- b) V fris je bil rdeč.
- c) Bil je jezen, ker mu doma niso pustili poslušati muzike.
- č) Sfajtal se je s sosedom.
- d) Nekateri so hoteli poklicati kifeljce.
- e) Zvečer so šli na žurko.

POGAJALNI POGOVOR

1. Preberi besedilo v učbeniku na strani 15, kako se je Peter pogajal o nakupu psa.

Pripoveduj, kako bi pri vas doma potekal pogovor o nakupu zaželenih živali.

2. Ljudje se vsak dan pogovarjamo. Povej, s kom se ti največ pogovarjaš?
O čem se rad/a pogovarjaš?

3. Pod vsako sliko napiši, kako se osebe pogovarjajo. Izberi med izrazi
prijazno, jezo, pogajajo se.

4. Razmislite, kaj je namen pogovorov. Oglej si možnosti:

- si izmenjamo mnenja;
- si nekaj dopovedujemo;
- se prepričujemo;
- nekaj sprašujemo;
- nekaj napovedujemo;
- se pogajamo.

5. Ker so kupili novo televizijo, sta se Ana in Boris pogajala, kdo bo dobil staro televizijo v svojo sobo. Zaigrajte pogajanje Ane in Borisa, nato odgovorite na vprašanja.

a) Kdo je začel pogovor?

.....

b) V čigavi sobi bo stala stara televizija?

.....

c) V kakšnem vzdušju sta se pogovarjala?

.....

č) Kaj je odločilo, kdo bo dobil TV?

.....

d) Ali je bil pogovor vljuden? Utemelji.

.....

6. Danes bi moral/a biti vprašan/a slovenščino za oceno. Učitelja ali učiteljico v igranem pogovoru poskušaj prepričati, da te ne vpraša prav danes.

TELEFONSKI POGOVOR

1. Preberi besedilo.

Stanka je zbolela. Ima norice. Po telesu ima polno izpuščajeve, ki jo srbijo. Maže se s posebnim mazilom. Ko se pogleda v ogledalo, je nesrečna. V šoli manjka že devet dni. Danes je po telefonu poklicala sošolko Tanjo. Potožila ji je o svojih težavah. Tanja jo je obvestila, kaj se je dogajalo v šoli.

2. Preberi začetek pogovora in napiši nadaljevanje.

Stanka: Živijo, Stanka tukaj. Kako si?

Tanja: O, živijo. A si že zdrava?

Stanka: Sem že veliko bolje, vendar v šolo še najmanj en teden ne smem. Imam pa polno faco brazgotinic, kar me ful moti.

Tanja: A te močno srbi?

Stanka: Me. Mazilo nekoliko blaži srbenje. A je v šoli kaj novega?

Tanja:

Stanka:

Tanja:

Stanka:

Tanja:

Stanka:

Tanja:

3. Je pogovor med Stanko in Tanjo uraden ali neuraden? Obkroži in utemelji izbiro:

a) uraden

b) neuraden

4. Preberite naslednji telefonski pogovor.

Razredničarko je skrbelo, ker Stanke tako dolgo ni v šolo. Zavrtela je telefonsko številko in poklicala starše.

- Razredničarka:** Dober dan. Železnikova tukaj, Stankina razredničarka. Rada bi govorila s starši.
- Mama:** Dober dan. Tu Ana, Stankina mama.
- Razredničarka:** Zanima me, kako je s Stanko. Ali že okreva?
- Mama:** Ja, zdaj je že veliko bolje, samo srbenje je še zelo nadležno. Pa skrbi jo, kako bo v šoli, ko je že toliko snovi zamudila.
- Razredničarka:** Kar potolažite jo. V šoli ji bomo pomagali in ji snov dodatno razložili pri dopolnilnem pouku. Koliko časa pa mislite, da je še ne bo?
- Mama:** Zdravnik priporoča, naj bo doma še do konca tedna.
- Razredničarka:** No, pozdravite jo v mojem imenu in imenu sošolcev. Veseli nas, da bo kmalu zdrava in da se bo vrnila v šolo. Nasvidenje.
- Mama:** Bom, hvala. Nasvidenje.

5. Kakšen je ta pogovor? Obkroži in utemelji izbrani odgovor:

- a) uraden b) neuraden

6. Po pouku po telefonu pokličeš sošolca ali sošolko. Napiši pogovor o tem, kako sta se dogovorila za skupno kolesarjenje.

..... :

..... :

..... :

..... :

..... :

..... :

7. Želiš kupiti zlato ribico in kličeš v trgovino za male živali. Pogovarjaš se s prodajalcem. Zaigrajte uradni telefonski pogovor.

8. Kadar smo v stiskah ali pa želimo na nekaj opozoriti, kličemo znane dogovorjene številke. Preberi jih.

1188
Informacija o telefonskih naročnikih

113
POLICIJA

112
Center za obveščanje
Gasilci
Reševalna postaja

080 12 34 TOM
Telefon otrok in mladostnikov

9. Po zgledu napiši primere, kaj bi javil pri klicu številke.

1188 – Prosim, a mi lahko poveste številko Monike Cegnar
z Ljubljanske 42, Cerkljevo?

a) **113** –

.....

b) **112** –

.....

c) **08012 34** –

.....

**10. Zamisli si, da si udeleženec ali opazovalec v naslednjih situacijah.
Preberi jih in napiši, katero telefonsko številko bi poklical.**

a) Zgodila se je prometna nesreča, v kateri je kombi zbil nepredvidnega
kolesarja.

Poklical bi telefonsko številko

b) Starejši fant te stalno ustrahuje. Vedno, ko si kje zunaj, te je strah.

Poklical bi telefonsko številko

c) Tvoji babici je postalo slabo. Padla je v nezavest.

Poklical bi telefonsko številko

č) Rad bi zvedel telefonsko številko svoje šole.

Poklical bi telefonsko številko

d) Prijatelj je zašel v težave zaradi mamil. Rad bi mu pomagal.

Poklical bi telefonsko številko

e) Na planinskem pohodu si je tvoja prijateljica zlomila nogo in ne more
nadaljevati poti.

Poklical bi telefonsko številko

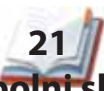
f) Na štedilniku si pekel jajčka. Ker si bil nepreviden, si povzročil požar.

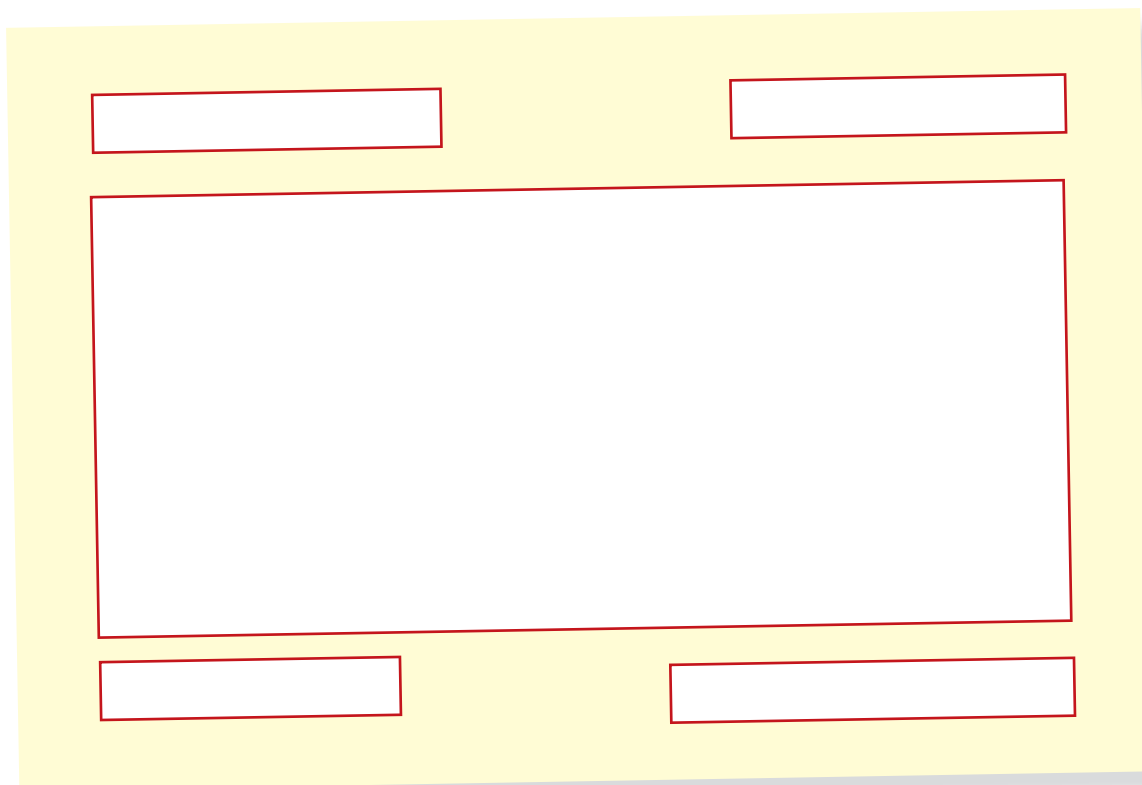
Takoj bi poklical telefonsko številko

g) Želel bi zvedeti telefonsko številko izbrane turistične kmetije na Bledu.

Poklical bi telefonsko številko

NEURADNO PISMO

1. V učbeniku si na strani 21 oglej, kako mora biti sestavljeno in oblikovano pismo. Dopolni shemo (nagovor, datum ...).

2. Na črte napiši, kar manjka v naslednjem pismu.

_____ Bovec, _____

Danes smo zgodaj vstali. Po zajtrku smo uredili sobe. Učiteljica nam je predstavila današnji program. Pripravili smo opremo za rafting po reki Soči.

V čolnu me je bilo zelo strah. Prepričan sem bil, da se bomo zvrnili v mrzlo reko. Ampak bilo je čudovito. Mimo nas je švignila riba, verjetno znana soška postrv. Vodnik nam je povedal, da prihaja na rafting veliko tujcev. Nekateri so preveč junaški in nepripravljene na drzno potovanje.

Mami, še dva dni, pa pridem domov. Zelo pogrešam tvoje palačinke z marmelado. Upam, da v Ljubljani ne bo deževalo, ko se vrnemo.

_____ Tvoj Jernej

2. Odgovori na vprašanja.

- Kdo piše?
- Komu piše?
- Od kod je pismo poslano?
- Kaj Jernej v pismu sporoča?
- Po čem sklepaš, da je Jernej na počitnicah?
- Po katerih besedah sklepaš, da je to neuradno besedilo?

3. Komu lahko ti napišeš neuradno pismo? Predloge napiši na črto.

.....

4. Na kaj boš pazil pri pisanju pisem? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

- Uporabil bom ustrezen nagovor.
- Vedno bom pisal z velikimi tiskanimi črkami.
- Spodaj desno napišem kraj in datum.
- Spodaj desno se podpišem.
- Pazim na razporeditev pisanja.
- Glede na naslovnika uporabim ob zaključku pisma ustrezen pozdrav.
- Pri pisanju sem pozoren na pravopisna pravila.

5. **Napiši pismo
svojemu
prijatelju ali
prijateljici.**

NEURADNO PISMO	URADNO PISMO
<u>POZDRAV</u> ČAO HOJLA ZDRAVO ŽIVJO AHOJ HOJ	<u>POZDRAV</u> DOBER DAN DOBRO JUTRO DOBER VEČER NASVIDENJE SREČNO
<u>TIKANJE</u> MI LAHKO POMAGAŠ, PROSIM?	<u>VIKANJE</u> MI LAHKO POMAGATE, PROSIM?
<u>NEKNJIŽNO</u> JA ; FOTKE	<u>KNJIŽNO</u> DA ; FOTOGRAFIJE
<u>SPOŠTLJIV ODNOS</u>	

URADNO PISMO

1. Napiši, kako bi v pismu nagovoril/a:

a) očeta:

b) ravnateljico:

c) razredničarko:

2. Napiši, kako bi na koncu pisma pozdravil:

a) brata:

b) najboljšo prijateljico:

c) razredničarko:

3. Dopolni, kar manjka v uradnem pismu.

Spoštovana _____ ravnateljica!

Žirovnica, _____

Že tretji dan uživamo v Valvazorjevem domu pod stolom. Spimo v lepo urejenih sobah. Hrana je odlična. Čez dan hodimo po okoliških planinskih poteh, spoznavamo rastlinski in živalski svet Alp in se učimo, kako preživeti v naravi. Jutri se bomo povzpeli na stol. Zvečer po zaključenih družabnih igrah trdno zaspimo.

Res nam je lepo in prav nič si ne želimo nazaj v šolo.

Učenci 9. razreda

4. Sam izberi odraslo osebo (npr. razredničarko, mentorja interesne dejavnosti, sorodnika, ki živi v drugem kraju ...) in ji na list napiši pismo. Najprej razmisli, kaj ali o čem boš tej osebi pisal. Napiši osnutek in pismo prepiši na bel list. Bodi pozoren na lepo pisavo, pravopisno pravilnost in obliko.
5. Kaj je prav in kaj ni prav o pisanju pisem? Če je trditev pravilna, napiši DA, če je trditev nepravilna, napiši NE.

DA NE

V pismih uporabljamo vljudnostne besede.		
Beremo vsa pisma, ki pridejo na domači naslov.		
Pri pisanju pazimo na obliko pisma.		
Pisem ni treba podpisati, če pišemo znancem.		
Na pisma napišemo natančen naslov.		
Pri pisanju pisem ne delamo napak.		
Nagovor in pozdrav sta v pismu pomembna.		

6. Dopolni shemo uradnega pisma (naslov sporočevalca, naslov naslovnika, nagovor, vsebina, kraj in datum, pozdrav, podpis)

NASLOV NASLOVNIKA

Velika in mala začetnica

1. V povedih podčrtaj zemljepisna imena. Katera so ta imena, si preberi v učbeniku na strani 27.

- a) Eva je smučala v Kranjski Gori samo do četrta.
- b) Evina sestra Tanja je doma v Brežicah.
- c) Avtovlak pelje skozi bohinjski predor in povezuje Bohinjsko Bistrico in Most na Soči.
- č) Na Dravi je postavljenih veliko hidroelektrarn.
- d) Iz Dobrne, kjer je zdravilišče, se lahko povzpneš na Paški Kozjak.
- e) Ljudje ob Muri dobro poznajo rastline in živali, ki rastejo ali živijo ob njej.
- f) Južno od Ljubljane je Krim, ki je dobro obiskana planinska točka.
- g) Če želiš v Pekel, nadaljuj vožnjo od Borovnice do gostišča.

2. Vsa podčrtana zemljepisna imena prepisi v okvir.

3. Luka je moral na zemljevidu Slovenije poiskati dvobesedna zemljepisna imena, ki so napisana v okvirju. Lahko mu jih pomagaš iskati. S katero začetnico so napisana?

Nova Gorica	Bela krajina	Nova Štifta	Gornji Grad
Novo mesto	Zgornje Bitnje	Stari trg	Slovenska Bistrica
Ilirska Bistrica	Slovenj Gradec	Rogaška Slatina	Pijava Gorica

4. Tvoji povedi iz dvobesednih zemljepisnih imen in jih napiši v zvezek.

5. Izpelji pridevnike iz zemljepisnih imen po zgledu:

Bela krajina → belokranjski

Nova Gorica →

Zgornje Bitnje →

Pijava Gorica →

Gornji Grad →

Slovenj Gradec →

Rogaška Slatina →

Dopolni poved v oblaku.

Pridevnike, izpeljane
iz dvobesednih
zemljepisnih imen,
pišemo z

začetnico in skupaj.

6. Dopolni povedi.

- a) V (kateri?) _____ šoli so gostili pisatelja
Toneta Partljiča. (Murska Sobota)
- b) Odpeljali so jo v (katero?) _____ bolnico.
(Slovenj Gradec).
- c) Uspešno je zaključil (katero?) _____ gimnazijo.
(Novo mesto)
- č) Včeraj je bil (kateri?) _____ stadion poln
italijanskih gostov. (Nova Gorica)
- d) Po mojem mnenju je (katero?) _____ smučišče
odlično. (Kranjska Gora)
- f) Vstopili smo na (kateri?) _____ postaji.
(Bohinjska Bistrica)

7. Popravi pravopisne napake, kjer je potrebno, in utemelji popravke.

- a) V Šentjerneju vsako leto pripravijo Šentjernejsko noč.
- b) Skupina kolesarjev je ves teden kolesarila po prekmurju.

- c) Na drogu plapolala Slovenska zastava.
- d) Do Nove gorice smo se peljali z avtobusom.
- e) Ob lepem vremenu lahko občudujemo julijske Alpe, karavanke in Kamniško Savinjske Alpe.
- f) Naša Slovenj graška ekipa je bila tokrat boljša.
- g) Kralj Matjaž še vedno spi v votlini pod peco.
- h) Ančka je na oknih Novomeških trgovin opazila veliko reklamno sporočilo za sladoled.
- i) Paško Vas je letos toča k sreči obšla.

8. Prebivalkam oz. prebivalcem dodaj par. Pazi na veliko začetnico.

PREBIVALEC	PREBIVALKA
	Slovenka
Jeseničan	
	Pirančanka
Mislinjčan	
	Velenjčanka
Škofjeločan	
	Novogoričanka
	Evropejka

9. Dopolni povedi z imeni prebivalcev.

- a) V Žireh sem srečala _____, ki je kupovala planinske čevlje.

- b) V kinu sem sedel poleg _____, ki je govorila v koroškem narečju.
- c) Ljubljčan se je poročil s _____.
- č) Na Triglav se je povzpela tudi skupina _____.
- d) Naša učiteljica je _____ in dobro pozna prekmurske običaje.
- e) V vlečenju vrvi sta se pomerila _____ in _____ . Le kdo je zmagal?
- f) Na morju sem klepetala s _____, ki svoje mesto Piran zelo dobro pozna.
- g) _____ so zelo ponosni, ker se je v njihovem mestu rodil Ivan Cankar.

Krajšave

1. Za vsako okrajšavo napiši, kaj pomeni.

ga. _____	itd. _____
pr. n. št. _____	sv. _____
prof. _____	ipd. _____
str. _____	t. j. _____
n. št. _____	npr. _____

2. Napiši, kaj pomenijo naslednji simboli. Tvorì povedi z njimi in jih prepiši v zvezek.

kg _____ mm _____

min _____ Al _____

t _____ ml _____

3. Na črte prepiši krajšave s celimi besedami.

a) Preberi besedilo na str. 43, kjer je razlaga prof. Jezernika o plimi in oseki.

.....

b) V 1. stol. n. št. so na naših tleh vladali Rimljani.

.....

c) Srečal sem g. Mirka in go. Jano.

.....

č) Pri naravoslovju smo opisovali Al.

.....

d) Tehtam več kot 60 kg, kar je nekoliko preveč.

.....

e) Pridelali smo 10 t krompirja.

.....

f) Razdaljo je pretekel v 7 sek.

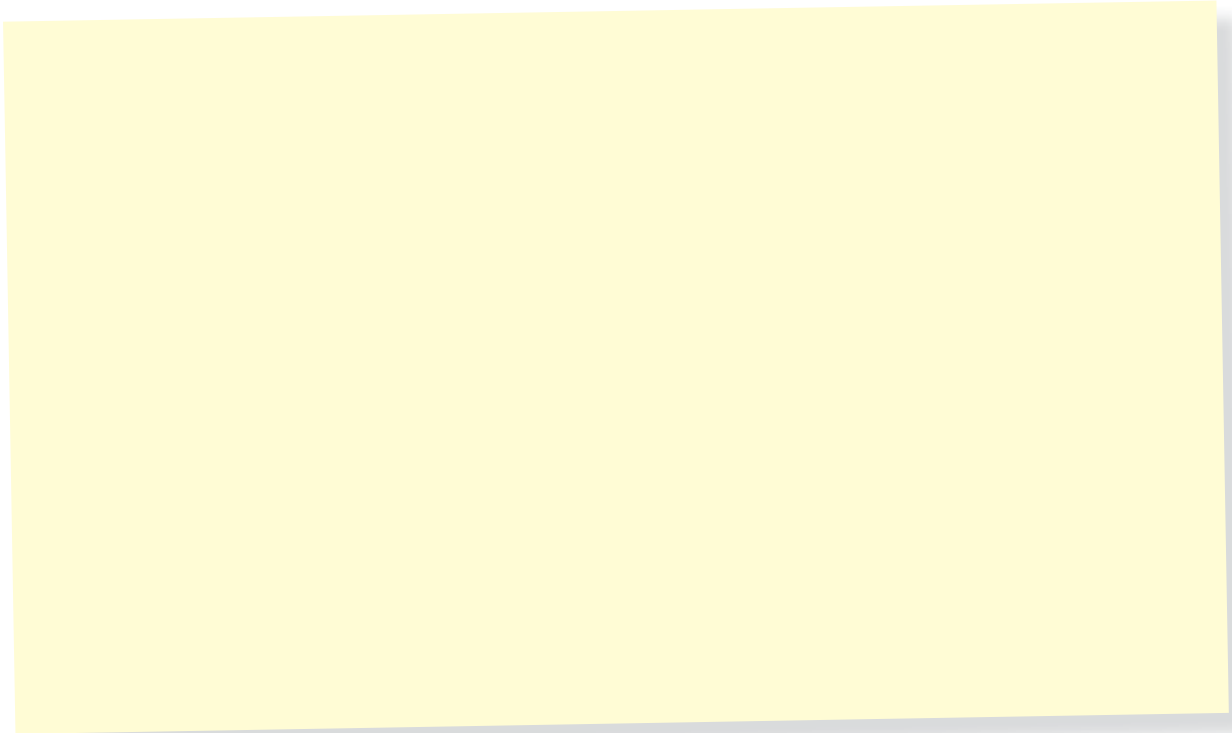
.....

g) Cerkev sv. Martina stoji na visokem hribu.

.....

NEURADNA PROŠNJA

1. Jelka prosi brata Ivana, naj ji do večera popravi računalnik. Pomagaj ji napisati prošnjo.

2. Sestavi prošnjo, v kateri prosiš starše, da bi lahko bil/a na zabavi uro dlje.

3. V spodnji okvir napiši neuradno prošnjo svojemu prijatelju ali prijateljici. Izberi enega izmed treh razlogov za prošnjo.

Potrebuješ
pomoč pri opisu
naravnega
pojava.

Potrebuješ
knjigo Bobri, v
knjižnici je stalno
izposojena.

Potrebuješ
drsalke za
športni dan.

Utemelji, zakaj je napisana prošnja neuradna.

4. Preberi naslednjo neuradno prošnjo. Pojasni, v čem je besedilo neustrezno.

Ana, jutri potrebujem šestilo.

Pripravi mi ga na mizo.

Peter

Kaj pa je s čarobno besedo
PROSIM?

URADNA PROŠNJA

1. Sestavi osnutek prošnje za počitniško delo v Toplarni. Podatki so napisani v učbeniku na strani 33 .

Nagovor:

Kraj in datum:

Naslov sporočevalca:

Naslov naslovnika:

Naslov zadeve:

Pozdrav:

Zdaj prepisi prošnjo na bel papir. Bodi pozoren na obliko in pravopisna pravila.

2. Povej, zakaj je prošnja za počitniško delo uradna prošnja.

3. Žiga je nesrečen, ker je v nalogi pri zapisovanju šol nepravilno uporabil veliko ali malo začetnico. Pomagaj mu tako, da najprej prebereš pravilo v učbeniku na strani 33 in popraviš napake. Pravilne povedi prepisi v zvezek.

- a) Jani hodi na osnovno šolo Danile Kumar v Ljubljani.
- b) Markov bratec še ne hodi v Osnovno šolo.
- c) Moja mami ima končano Srednjo šolo.
- č) Obiskoval je filozofsko fakulteto.
- d) Miha se bo vpisal v Srednjo šolo Domžale, Cesta talcev 11, Domžale.
- e) Franci končuje šolo na Srednji lesarski šoli v Ljubljani.

NEURADNO OBVESTILO

1. Dopolni poved.

Neuradno obvestilo lahko napišem mami, , ,
..... ,

2. V okvir napiši obvestilo očetu, da boš zvečer prišel/la pozneje domov. Navedi vzrok in uro kasnejšega prihoda.

3. V naslednjem zasebnem obvestilu obvesti Janeza, naj naslednji dan prinese flavto v šolo. Navedi razlog in datum.

URADNO OBVESTILO

1. Preberi besedilo.

Spoštovani starši!

Obveščam Vas, da bomo dne 13. 4. 2008 izvedli naravoslovni dan. Učenci 9. razreda si bodo ogledali škocjanske jame. V programu je predviden tudi daljši sprehod v okolici, kjer naj bi spoznali kraške rastline.

Odhod s šolskim kombijem bo ob 8. uri, prihod pred šolo pa ob 15. uri. Prosim, da za prevoz učencev domov poskrbite starši.

Učenci naj bodo primerno obuti in oblečeni. S seboj naj imajo malico.

Stroške učnega ogleda 11 evrov boste poravnali po položnici.

Ljubljana, 10. 4. 2008

Razredničarka:

Anica Kos

Ravnateljica:

Marta Rebolj

2. Odgovori na vprašanja.

- a) Kdo je sporočevalec?
- b) Komu je besedilo namenjeno?
- c) V čem se to besedilo razlikuje od prejšnjih neuradnih obvestil?

3. Izpiši podatke iz obvestila na črte.

Dan odhoda:

Ura odhoda :

Kraj ogleda:

Prevoz:

Višina stroškov:

Način plačila:

4. Prečrtaj nagovor, ki ni primeren za takšno obvestilo:

- a) Dragi starši b) Ljubi moji starši

5. Sestavi uradno obvestilo in ga napiši v okvir. Uporabi podatke.

- Namen: Obvestiti obiskovalce o zaprtju trgovine Sonček zaradi prenove.
- Datum zaprtja: 24. maj 2008
- Datum ponovnega odprtja: 31. 8. 2008
- Sporočevalec: Vodja trgovine
- Datum objave obvestila: 18. 5. 2008

Glasovi in črke

1. Na črto napiši male tiskane črke abecede. Nato z rdečo barvico obkroži samoglasnike.

.....

.....

2. V besedah podčrtaj samoglasnike.

3. V besedah podčrtaj soglasnike.

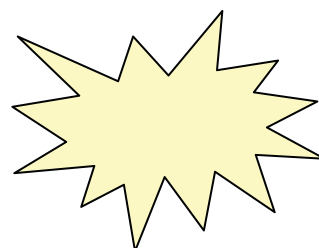
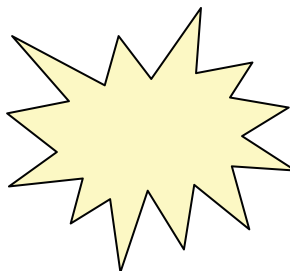
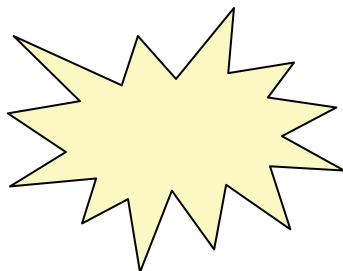
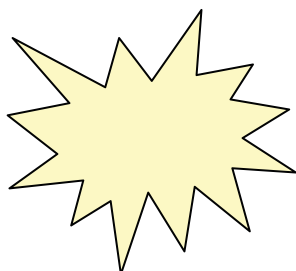
4. Če črke preurediš, dobijo besede pomen. Besedo s pomenom napiši v sonček.

PISOM

TEFLONE

OBEVTSILO

ČRAK

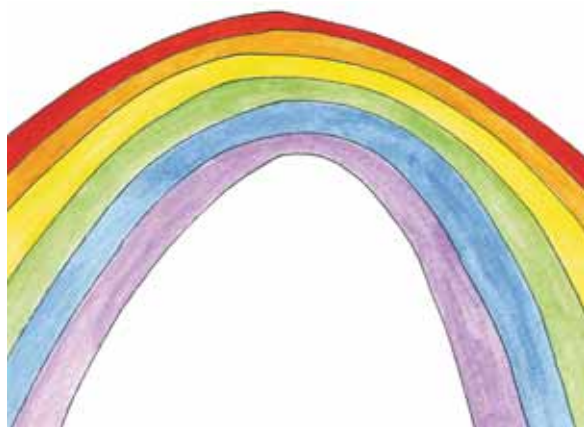
Naglašeni samoglasnik

1. Glasno preberi naslednje besede. Nato obkroži samoglasnike, ki si jih prebral poudarjeno:

kontinent, zemlja, svetloba, poštevanka, procent, disko, trobenta, Azija, popotnik, palec, ocean, piščalka, pismo, listavec, veselje, dirka, jagoda, čokoladnica, vetrnica, slaščica, valeta, mavrica.

2. Preberi besede in pri tem upoštevaj označen poudarjen samoglasnik:

stopnišče, magnetizem, tehnologija, naravoslovje, zabava, peč, jok, vrtnar, koleraba, avtobus, očala, banana, pričeska, malica, nagelj, jeza.

Ozka ter široka o in e

1. Naslednje besede najprej glasno preberi, nato jih glede na poudarjeno črko in izgovorjavo prepisi v ustrezen oblaček:

brokoli, testo, lenoba, meso, leva, voda, seme, cvek, območje, soba, cesta, lonček, strop, telefon, konec, pevec, steblo, pentlja, teta, pesek, noga, nosorog, kepa, metla, sok, petelin, streha, sobota, kres, devet.

OZKI O

ó

ŠIROKI O

ô

OZKI E

ŠIROKI E

Polglasniki

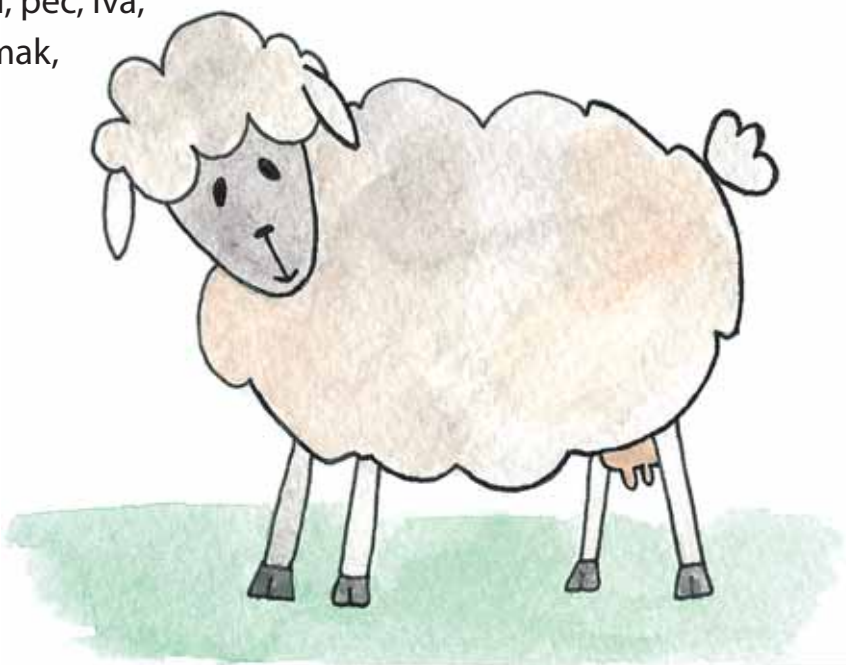
1. V naslednjih besedah obkroži **črko e**, ki jo izgovarjamo kot polglasnik:

metuljček, topel, pes, jazbec, lukenj, poobedek, poševen, sedem, parkelj, česen, ves, robec, zajček, oven, osel, sončen, sedež, zvezek, medvedek.

Deljenje besed

1. V nizu besed prečrtaj tiste, ki jih ne moreš deliti:

Afrika, stodeset, čop, cvek, žulj, knjiga, besedilo,
bober, cvetica, čar, pravljica, stol, peč, lva,
nosorog, pipa, Špik, sadež, vrt, mak,
olje, film, cokla, žito, ovčica.

2. V ustrezni okvir prepiši enozložne, dvozložne ali večzložne besede:

Maribor, veselje, ocena, pet, vrv, stop, konec, ura, zdravje, srce, list, Kočevje, narava, polje, zelenica, povoj, smet, kot, Evropa, misel, čokolada, korale, žrebe, sod, prst, noht, peta, kozolec, elektrarna, vzpetina, sadje.

**ENozLOŽNE
BESEDE**

**DVOZLOŽNE
BESEDE**

**VEČZLOŽNE
BESEDE**

3. Prečrtaj besede, ki niso pravilno deljene.

voz-ni-ki

ko-lo

obv-esti-lo

u-rad-no

spo-red

le - v

odd-aja

ri-san-ka

na-po-ve-do-va-lec

po-ro-čil-o

dne-vnik

knj-ižna pol-ica

4. Nepravilno deljene besede popravi in jih uporabi v novih povedih. Zapiši jih v zvezek.

KNJIŽ-NA PO-LI-CA

SOŽALJE

1. V časopisu je bila objavljena osmrtnica. Preberi jo.

Sporočamo žalostno vest, da je umrla draga žena in mami

Ana Jenkole

Žalujoči: mož Jože, sin Slavko in hči Jelka

Celje, 30. november 2006

2. Predstavljaš si, da je Jelka tvoja sošolka ali Slavko tvoj sošolec. Ker si na počitnicah, ji/mu ne moreš izreči sožalja osebno. Napiši ji/mu sožalnico.

TELEGRAM

1. Preberi besedilo v učbeniku na strani 40 in Jerneju pomagaj izpolniti obrazec teleograma z navedenimi podatki.

Naslovnik: Alenka Petek, Slovenska ulica 6, 1000 Ljubljana

Vsebina: Jutri bom tekmoval v badbintonu ob 16. v Mostecu.

Pošiljatelj: Jernej Špik, Mariborska ulica 8, 2000 Maribor

Številka	Ime sprejemne pošte	Število besed	Sprejet			Službeni podatki	Sprejel	Od pošte	Čas			Prevzel
			dan	ura	min.				dan	ura	min.	
Zap. št.	Posebne storitve							Pošti	Čas			Odpravi
NASLOV									dan	ura	min.	
								OCC	NC	DER		
VSEBINA												
TELEGRAM												
Naslov pošiljatelja:												

2. Dopolni poved. Pomagaš si lahko z besedilom o telegramu v učbeniku na strani 40 .

Sporočilo v t _____ mora biti

_____ .

Plačilo teleograma je vezano na _____

_____ .

3. Prijateljici, ki živi v drugem kraju, bi rad poslal kratko sporočilo. V zvezek napiši, na katere načine to lahko storiš.

4. V okvir napiši kratko SMS sporočilo prijatelju ali prijateljici.

5. Katero obliko hitrega sporočanja ti najpogosteje uporabljaš? Napiši v zvezek. Utemelji, zakaj.

6. Napiši besedilo za telegram, v katerem sorodnici sporočaš, da je v vaših gozdovih veliko gob.

2. SVET JE LEP

OPIS NAPRAVE

OPIS POKRAJINE

OPIS NARAVNEGA POJAVA

- **KOREN IN BESEDNA DRUŽINA**
- **BESEDE, KI SE DRUGAČE PIŠEJO KOT IZGOVARJAJO**
- **SESTAVLJENE BESEDE (ZLOŽENKE)**

OPIS BOLEZNI

- **GLAGOLSKI ČAS**
- **POVEDI**
- **ČASOVNO RAZMERJE**
- **VZROČNO IN POSLEDIČNO RAZMERJE**
- **GLAGOLSKO TRAJANJE, OSEBA, ŠTEVILO**

OPIS NAPRAVE

1. Preberi opis naslednje naprave.

Ime aparata: **Elektronski merilnik krvnega pritiska**

Namen: Kontroliranje krvnega pritiska (normalen, visok, nizek).

Deluje na baterije ali s priključitvijo na električni tok.

Priložena so **navodila za uporabo** in **garancijski list**.

Kupimo ga lahko v **lekarnah** in **specializiranih trgovinah**.

manšeta – ovoj iz posebnega materiala, ki stisne nadlaket

nadlaket – del roke od komolca do rame

adapter – priprava za prilagoditev dveh, za medsebojno delovanje sicer neprilagojenih priprav

garancijski list – obveza za brezplačno popravilo okvare v določenem roku po nabavi

specializirane trgovine – trgovine, ki prodajajo izdelke samo določenih programov

2. K številkam pri aparatu napiši imena delov.

1 – prikazovalnik

2 – gumb za vklop in izklop

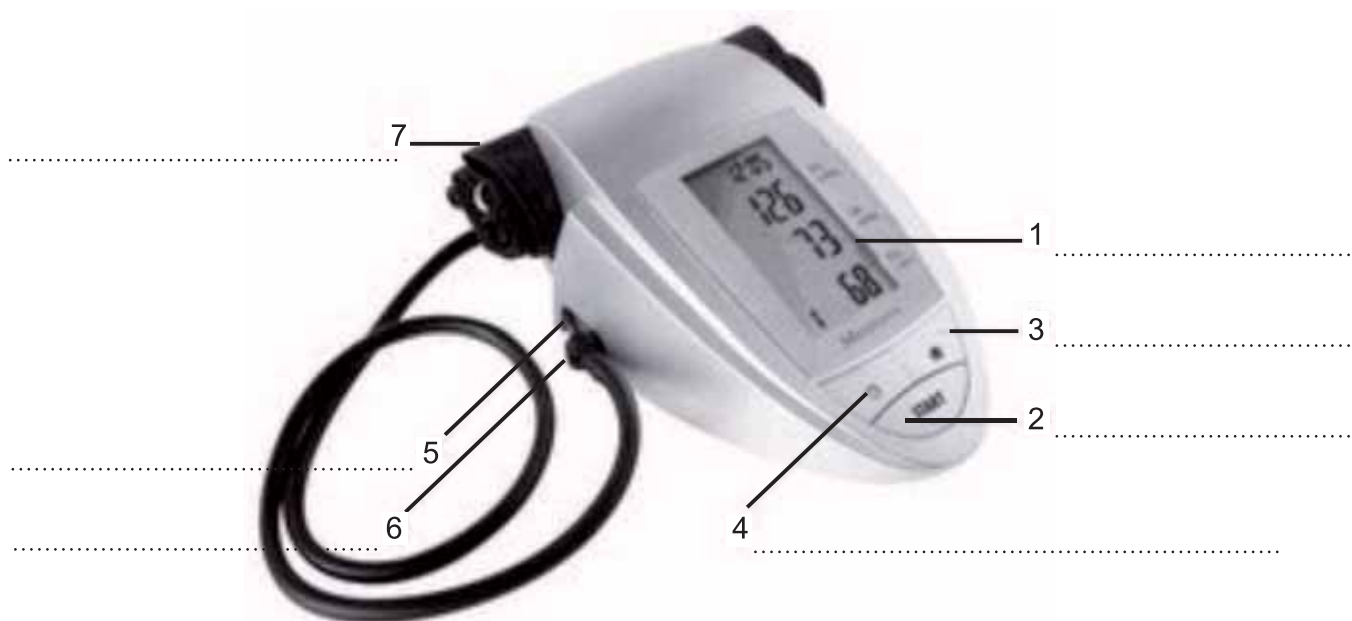
3 – gumb za spomin

4 – gumb za nastavitev časa in datuma

5 – vtikač za posebni adapter

6 – vtikalo cevke za dovod zraka v manšeto

7 – manšeta

3. **V zvezek napiši opis elektronskega merilnika v pripovedni obliki. Upoštevaj členitev besedila na uvod, jedro in zaključek.**

4. **Preberi opis naprave.**

Narejen je iz plastike. Vgrajen ima elektromotor. Je majhen in lahek, da lahko z njim rokujemo. Ko je vklopljen, iz njega toplo ali vroče piha. So v različnih barvah. Mladi ga uporabljajo zelo pogosto, ker se jim mastijo lasje.

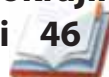
Kateri aparat je opisan? Napiši na črto.

5. **Izberi si napravo in o njej sestavi opis po zgledu 4. naloge. Sošolci naj ugotovijo, katero napravo si opisal.**

OPIS POKRAJINE

1. Povej, kaj izvemo iz besedil, ki opisujejo pokrajino. Dopolni poved v oblaku. Pomagaj si z učbenikom na strani **46**.

Opis pokrajine je

2. Oglej si sliko. Ustno opiši, kaj prikazuje.

4ndr3y.blogspot.com/2007/11/razviti-filmi.html

3. V zvezek napiši opis slike. Na list najprej napiši osnutek. Upoštevaj členitev besedila na uvod, jedro in zaključek.

Če meniš, da je tvoje domače okolje bolj zanimivo, pa opiši pokrajino, ki jo vidiš skozi okno svoje sobe.

OPIS NARAVNEGA POJAVA

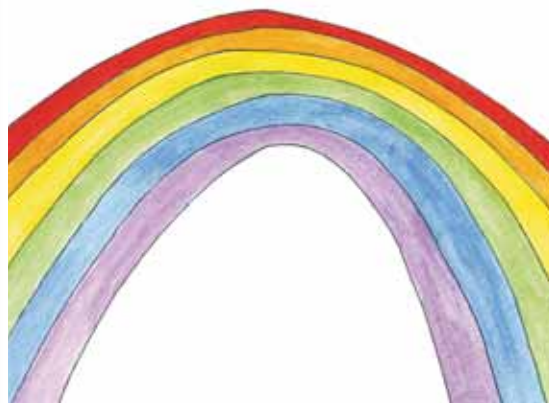
1. Preberi besedilo.

Mavrica nastane takrat, ko je na nebu Sonce, hkrati pa mora tudi deževati. Mavrica nastane zaradi loma in odboja sončnih žarkov na vodnih kapljicah, na katerih bela svetloba razpade v spektralne barve.

lom žarkov – svetloba ob prehodu skozi dežno kapljico razpade v mavrične barve

odboj žarkov – svetlobni žarek se od ovire (tudi dežne kapljice) odbije pod enakim kotom, kot vpade

2. Na črte napiši odgovore na vprašanja.

a) Kdaj nastane mavrica?

.....
.....

c) Kje nastane?

.....
.....

b) Zakaj nastane?

.....
.....

č) V kaj razpade svetloba?

.....
.....

3. Izberi naravni pojav (vulkan, gejzir, zemeljski plaz), ki je zate najbolj skrivnosten. Poišči podatke o njem in ga opiši v zvezek (Kaj, Kdaj, Kje, Zakaj). V pomoč naj ti bo opis mavrice.

Koren in besedna družina

1. Napiši besede, ki imajo skupni koren.

ZID

.....

PIS

.....

GLAS

.....

LJUB

.....

2. Pošči korene naslednjih besednih družin in jih napiši na črte.

zdravnik	kuhar	trgovina
zdravje	kuha	trgovec
ozdravitev	kuhanje	trgovati
zdravilo	kuhinja	trgovanje

.....

Besede, ki se drugače pišejo kot izgovarjajo

1. **Glasno preberi poved:** Bela svetloba **razpade** v spektralne barve.

Kako si izgovoril črko **Z** v besedi **RAZPADE**?

Izgovori besedo LED. Kako si izgovoril zadnjo črko?

Nekatere črke v besedah
izgovarjamo drugače, kot jih
napišemo.

2. **Glasno preberi spodnje besede in obkroži črko, ki jo izgovorimo drugače, kot jo napišemo:**

ljudsko, red, risba, predstava, težka, hrbtenica, bob, robček, led, glasba, predsednica, vrabci, jež, obraz, dogodki, nož, medved, polž, labod, galeb.

3. **Besede uporabi v novih povedih in jih napiši v zvezek.**

Tvorjene besede (zloženke)

1. **Preberi besedilo Ledenik v učbeniku na strani 47.** **V drugem odstavku boš našel primerjavo:**

Na ledenikih nastajajo razpoke, ki so lahko velike kot **večnadstropne** hiše.

Ugotovi, iz katerih dveh besed je sestavljena rdeče obarvana beseda?

Napiši ju na črti:

2. Na črte napiši, iz katerih dveh besed so sestavljene naslednje besede.

prekooceanka: preko – oceanka

prvomajski: –

letalonosilka: –

prvoaprilska: –

dvotirna: –

dolgolaska: –

bosonoga: –

svetlopolta: –

avtocesta: –

3. Zložene besede uporabi v novih povedih. Napiši jih v zvezek.

4. Združi dve besedi v eno.

tri – sobe **trisobno** stanovanje

bosa – peta **bosopeta** deklica

sedem – članov družina

ogelj – varna posoda

šest – kot znak

osem vrst tabela

5. Iz besednih zvez 4. naloge tvori povedi. Napiši jih v zvezek.

6. Kaj pomeni beseda **VELE**?

7. Pojasni, kaj v povedih pomensko poudarja **VELE**.

- a) Reka Amazonka je **vele**tok.
- b) V Domžalah je bila najbolj obiskana trgovina **vele**blagovnica.
- c) Japonsko glavno mesto Tokio je **vele**mesto.

8. Izmisli si nove zloženke:

vele vele vele vele

OPIS BOLEZNI

Ob opisu naprave v učbeniku na strani 50 si spoznal mikroskop. Z njim so si učenci ogledali drobno živalco klopa. Če nas ugrizne okuženi klop, lahko zbolimo za dvema hudima boleznima, klopnim meningitisom ali za borelijo.

1. Preberi besedilo.

Pri hoji v gozdovih nam preti ugriz klopov. Okuženi klopi so prenašalci dveh hudih bolezni, klopnega meningitisa in borelije.

Pri boreliji se na mestu ugriza pojavi rdečina, občutek srbenja na mestu ugriza pa nastane šele po šestih oziroma dvanajstih urah ali še celo kasneje. Razširi se lahko v različne organe. Pojavijo se vročina, utrujenost, občutek okornosti.

Glavni problem na tej stopnji je, da se simptomi bolezni pojavijo, potem izginejo in ponovno pojavijo, kar se lahko zgodi večkrat. Najbolj pogosto je prizadet živčni sistem, sklepi, srce, oči, ledvice, jetra. To se kaže kot glavobol, bolečine, kjer potekajo živci, bolečine v mišicah, mravljinca, vrtoglavice in vnetje obraznega živca. Posledice so glavoboli, vrtoglavice, poslabšanje spomina, poslabšana zbranost, nespečnost, utrujenost, zmanjšanje delovne zmožnosti, znojenje, razdražljivost, čustveno nihanje, boleči sklepi.

V Sloveniji je najpogostejša posledica borelije obolelost sklepov, ki se razvije približno pol leta po ugrizu. Praviloma se vname en sklep. Zelo pogosto je prizadeto srce, kar se kaže v obliki bolečine pri srcu, razbijanja srca in omedlevice.

Borelijo zdravijo z antibiotiki.

borelioza.tuditi.delo.si/
files/2006/05/5557.jpg

Prirejeno po : <http://iridodiagnostika.mojforum.si/iridodiagnostika-about11.html>

simptomi – znaki

okuženi klopi – v sebi nosijo virus bolezni, ki ga z ugrizom prenesejo na človeka ali žival

2. Odgovori na vprašanja v okvirčkih.

Kako jo zdravijo?

Kdo jo povzroča?

BORELIJA

Katere so posledice?

Kaj prizadene?

3. V zvezek napiši, kako je bilo, ko je bil bolan član tvoje družine. Pomagaj si s ključnimi besedami in besednimi zvezami.

a) Znaki bolezni.

c) Zdravljenje.

d) Morebitne posledice.

b) Vzroki bolezni.

č) Trajanje bolezni.

Upoštevaj členitev besedila na uvod, jedro in zaključek.

Glagolski čas

1. Preberi, kaj je Iva napisala.

Sedim pri oknu. Zrem v dežne kaplje, ki polzijo po steklu. Muc beži v zavetje. Ptič prhuta s krili. Iz televizije prihaja prijeten glas znane pevke. Odločim se, da grem na sprehod. Vzamem dežnik in se odpravim po ulici.
Glava me ne boli več.

2. V zgornjem besedilu podčrtaj glagole.

Kdaj se je Ivi to dogajalo?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom:

- a) se je dogajalo včeraj,
- b) se pravkar dogaja,
- c) se bo dogajalo prihodnji teden.

Ti glagoli so v

_____ .
(glagolski čas)

3. Kako bi Iva napisala, če bi se to, o čemer piše, že zgodilo? Napiši besedilo v pretekliku.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Glagoli, ki si jih uporabil v tem besedilu, povedo, da se je dejanje že zgodilo. Napisani so

v _____ .

4. Iva je naredila načrt za popoldne. Preberi.

Ko **bom** po pouku **prišla** domov, **bom** najprej **pregledala** pošto. Potem se **bom najedla**. Upam, da **bo** mama **skuhala** slivove cmoke. Potem **bom pomila** posode. Ob 16. uri **bom poklicala** Mimi, da **bova** skupaj **napisali** nalogo. Zvečer **se bom učila** pesem na pamet. Jutri **bo** učiteljica **ocenjevala**.

Potem **bom** pa sladko **zaspala**.

Glagoli povedo, da se bo dogajanje
zgodilo v prihodnosti. Besedilo je napisano v

_____ .
(glagolski čas)

5. Besedilo v nalogi 4 napiši v zvezek še v pretekliku.

6. Naslednje glagole napiši v okvirčke glede na glagolski čas:

se peljem, nagajam, smo se potapljali, bom ukrepal, bom prepisal, beremo, sta speljala, sem prespala, prebiram, prižigam, se bova naučila, smučajo, so posneli, sta žvižgali, hodiš, si bomo sposodili, veslata, si navijal, je pihal, bo drsal, so hiteli.

Sedanjik

Preteklik

Prihodnjik

7. V okvirje napiši po dve povedi.

a) Kaj pravkar delaš?

b) Kaj si počel, ko si bil majhen?

c) Kaj boš počel, ko boš odrasel?

Povedi

1. Preberi povedi.

Kadar sem bil bolan, sem bil slabe volje. Slaboten sem se pod odejo kuhal zaradi visoke temperature. Čeprav nisem bil žejen, sem moral piti čaj. Nisem imel apetita. Vedno sem shujšal za več kilogramov. Takrat sem sklenil, da bom zelo skrbel za zdravje.

2. Po branju na črte prepisi enostavčne povedi.

.....

.....

.....

.....

3. Na črte prepisi še večstavčne povedi.

.....

.....

.....

.....

4. Napiši drugi stavek.

Zgled:

Nabirali nismo samo gob, ampak smo nabrali še veliko borovnic.
Nabirali nismo samo gob. Nabrali smo še veliko borovnic.

a) Spoznala je svojo zmoto, zato se je opravičila.

..... . Opravičila se je.

- b) Deževalo je ves teden, a zemlje ni dovolj namočilo.
Deževalo je ves teden.

.....

- c) Miha ni zajtrkoval, zato ga boli želodec.
Miha ni zajtrkoval.

.....

- č) Bil je zaspan, a je vseeno dokončal domačo nalogo.
Bil je zaspan.

.....

- d) Pihal je močan veter in padala je debela toča.
Pihal je močan veter.

.....

5. Napiši drugi stavek.

Zgled:

Prišel je domov, ko se je že zmračilo.
glavni stavek odvisni stavek

- a) Ko smo prečkali glavno cesto,
- b) Vozili smo zelo hitro, ker
- c), da ne bi bil zaspan.

Časovno razmerje

1. Kdaj se dejanji v povedi dogajata? Na črto napiši u istočasno, neistočasno.

- a) Stopal je po stezici, nato je zavil med praprot. (.....)
- b) Brala je zgodbo in poslušala glasbo. (.....)
- c) Nabrali so dva zaboja jabolk, nato so šli obirat še hru
- č) Jedli so palačinke in pili toplo mleko. (.....)

2. Dopolni povedi, ki izražajo neistodobno razmerje. ustrezno mesto.

- a) Risala je pokrajino potem
- b) Zalila je rože potem pa
- c) Peljala je po glavni cesti nato je
- č) Nakupila je hrano potem pa
- d) Okopavala je gredico potem

3. Dopolni povedi, ki izražajo istodobno razmerje.

- a) in gledala film.
- b) in hranil zajčka.
- c) in plaval.
- č) Hodila sta po cesti in

d) Sestavljali so križanko in

e) Pri vajah je počepal in

4. Podčrtaj tisti stavek, ki izraža čas dogajanja.

Ko je začutil slabost, je odšel ven na zrak.

Kdaj je odšel ven na zrak?

Ko je začutil slabost.

5. Dopolni poved s stavkom, ki izraža čas dogajanja. Postavi vejico, kjer je potrebno.

a) Posadil je jablano ko

b) Berem kadar

c) V križišču spelje ko

č) Obujeta škornje kadar

d) Na fitnes grem le takrat kadar

e) Olupimo krompir ko

6. Dopolni poved.

a) Ko se zdani,

b) Kadar je sončno vreme,

c) Kadar zavpijem na sestro,

Vzročno in posledično razmerje

1. Oglej si primer. Podčrtaj tisti del povedi, ki izraža vzrok.

Ker ga je ugriznil okuženi klop, je zbolel za borelijo.

KER ...
VZROK

ZAKAJ?

2. V nalogah podčrtaj del povedi, ki izraža vzrok.

- a) Ostal je doma, ker je prepozno vstal.
- b) Ker je bil bos, ga je zbadalo po podplatih.
- c) Ni šel plavat, ker je pozabil kopalke.
- č) Ker ni imel dovolj denarja, si ni mogel kupiti sladoleda.

3. Dopolni poved tako, da boš izrazil vzrok. Postavi vejico na ustrezno mesto.

- a) Bil je nasmejan ker
- b) Kupila si je nov zvezek ker
- c) Ne vozi prehitro ker
- č) Ker si moja prijateljica.
- d) Ker je kupila novo krilo.

4. Oglej si primer. Podčrtaj tisti del povedi, ki izraža posledico.

Bila je pogumna, **zato je lahko pregnala zlikovca.**

POSLEDICA

ZATO ...

5. Dopolni poved tako, do boš izrazil posledico. Postavi vejico na ustrezno mesto.

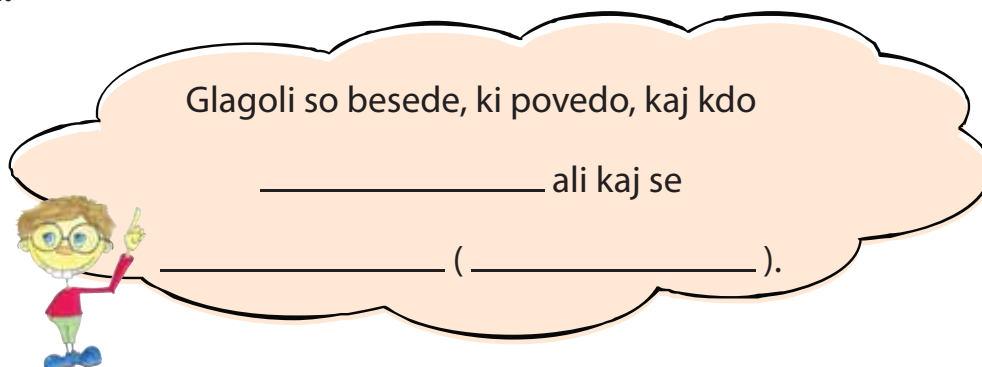
- a) Bil je pogumen zato
- b) Šli so po napačni stezi zato
- c) Po nesreči so razbili steklo zato
- č) Preveč sta se obirala zato
- d) Sploh si ni umival zob zato
- e) Pokazal mu je jezik zato
- f) Prehitro je zapeljal v ovinek zato
- g) Oblekel je samo pulover zato
- h) Stopil je v lužo zato
- i) Pojedel je kar tri torte zato

6. Postavi vejico, kjer je potrebno.

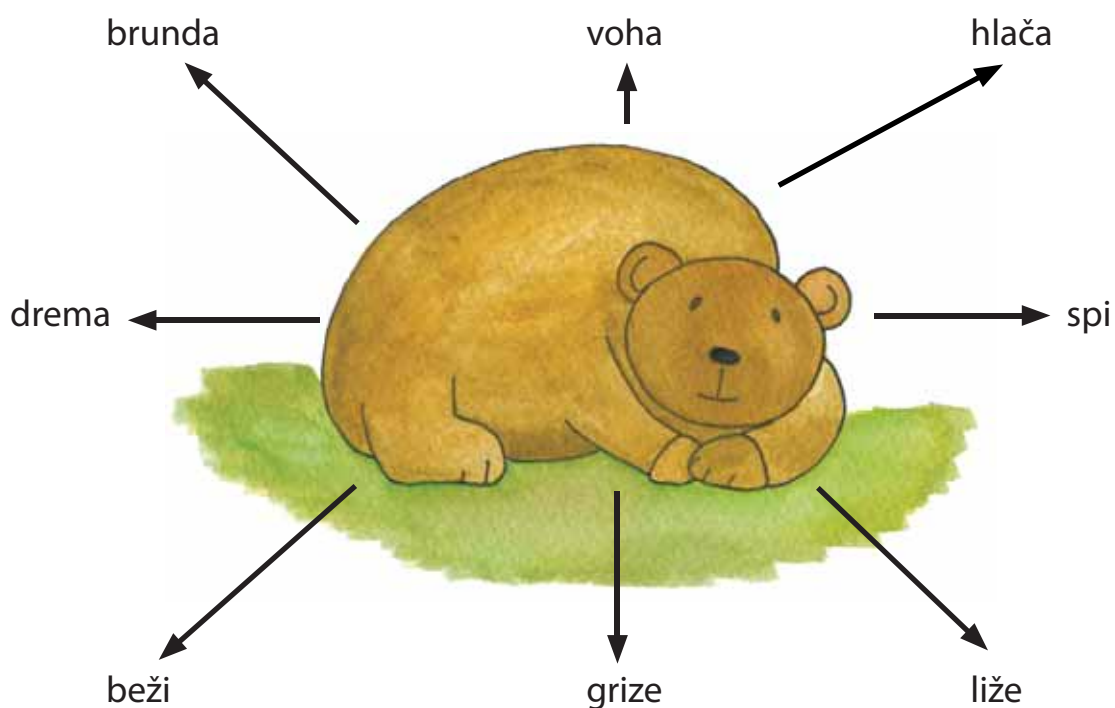
- a) Sedela sta pri oknu zato sta dobro videla okolico.
- b) Ker je znal dobro smučati so ga povabili na tekmovanje.
- c) Ni pozdravil gospe ker je ni spoznal.
- č) Danes nisem dobil svežih rib zato jih bom šel jutri ponovno iskat.
- d) Bil je brez naloge ker je pozabil zvezek.
- e) Sošolka mu je všeč zato je pobrisal tablo namesto nje.
- f) Slabo vidi zato nosi očala.
- g) Sam si je privarčeval denar za računalnik zato skrbno ravna z njim.
- h) Rešil je že vse naloge zato je pomagal sošolcu.
- i) Jure je zaloputnil z vrati zato je bil kaznovan.

Glagolsko trajanje

1. V učbeniku na strani 52 si preberi, katere besede so glagoli.
Dopolni poved.

2. Preberi, kaj dela medved. Vsak glagol uporabi v povedi.
Povedi napiši na črte.

Med grmovjem **brunda** rjavi medved.

.....

.....

.....

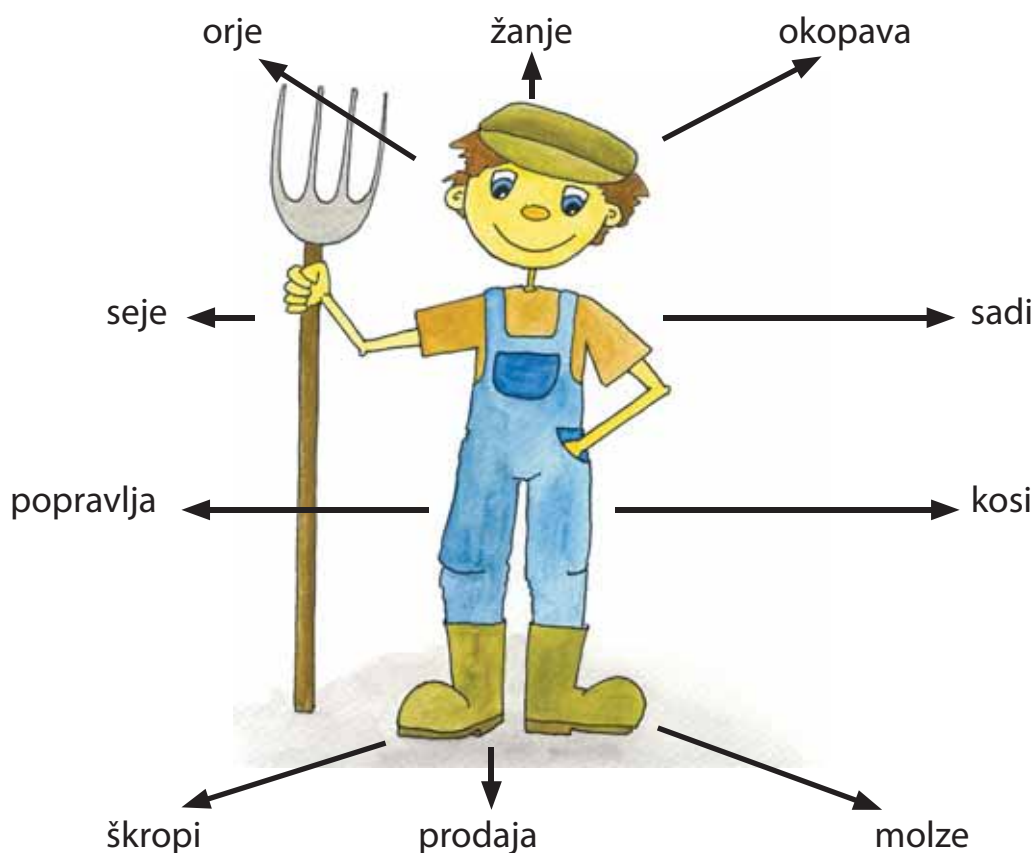
.....

.....

.....

.....

3. Preberi, kaj vse dela kmet? Še ti dodaj kakšen glagol.

4. Dopolni povedi z ustreznim glagolom.

a) Kmet _____ krompir.

b) Lansko leto so kmetje _____ odlično pšenico.

- c) Kmetu sem pomaga njivo.
- č) Kmeta sta tekmovala, kateri bo več koruze.
- d) Letos bodo kmetje tudi ajdo.
- e) Zaradi širjenja bolezni morajo kmetje poljščine.
- f) Večino pridelkov kmetje zadrugi.
- g) Kmetu je zdaj lažje, ker z molznim strojem.
- h) Včeraj je kmet travo.
- i) Zima je čas, ko kmetje kmetijske stroje in naprave.

5. Kaj se godi z drevesom? Na črte napiši ustrezne glagole.

raste

se suši

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. V okvirčke napiši, kaj vse delajo.

UČITELJ

razlaga

DEČEK

se smeje

GLASBENIK

muzicira

SLAŠČIČARKA

meša

MIZAR

meri

PEK

mesi

7. Napiši, kaj se godi:

a) s sladkorjem v vodi:

b) z lesom v ognju:

c) z mlekom, ki je predolgo na ognju:

č) s perilom na vrvi:

d) z rožo, ki je brez svetlobe:

e) s snežinkami, ki padejo na tvojo roko:

f) z ledeniki, ker je pretoplo:

8. Preberi besedilo in določi trajanje dejanja.

Muc sedi pod drevesom in **prede**. **Zmoti** ga ptičje vreščanje v krošnji.
Nasrši se in **pleza** na drevo. Ko **pripleza** na drevo, pa ptiči pobegnejo.

Muca **pleza** na drevo.

ŠE TRAJA

Muca **pripleza** na drevo.

JE KONČANO

Mici peče potico.
Tjaša teče po progi.

Mici speče potico.
Tjaša priteče na cilj.

9. Tvorl drugo poved glede na trajanje dogajanja.

a) Tajnica naroča nove mape.	
b)	Olga natoči vodo v vazo.
c) Voznik pelje banane.	
č) Joško piše črke na list.	
d)	Martin pripleza na vrh gore.
e)	Kuharica namaže kruh.
f) Barbara je polento.	

10. Dopolni povedi po zgledu.

Tinka skače.

Tinka skoči.

Plavalec plava do cilja.

Plavalec do cilja.

Rudar koplje premog.

Rudar nakoplje premog.

Čistilka briše tla.

Čistilka tla.

Mama posodo.

Mama pomije posodo.

Pesnik pesem.

Pesnik napiše pesem.

Matjaž spis.

Matjaž sestavi besedilo.

Hči obeša perilo.

Hči perilo.

Gašper zapira steklenico.

Gašper steklenico.

Oseba pri glagolu

1. Kdo opravlja katero delo? Na črto po zgledu napiši ustrezni zaimek.

- a) Zavijam z očmi. (**jaz**)
- b) Tone in Tine sta velika prijatelja. (**onadva**)
- c) Prereži vse vrvice. (.....)
- č) Narisali so odlične slike. (.....)
- d) Poskusita ponovno. (.....)
- e) Obiskujemo 9. razred OŠ. (.....)
- f) Zakaj ne greste v kino? (.....)
- g) Prebrali sva vse knjige pisatelja Franceta Bevka. (.....)
- h) Izkopal je globoke korenine. (.....)
- i) Naši učenci so nastopali na pevski reviji. (.....)
- j) Na jablani ptiča ježno plahutata s krili. (.....)
- k) Sedite čisto blizu okna. (.....)
- l) V nedeljo se bova odpeljala na Bled. (.....)
- m) Kam sem že odložila tiste liste? (.....)
- n) Obišči me kdaj. (.....)
- o) Kadarkoli boš v težavah, me pokliči. (.....)
- p) Nikoli nista odjadrala, če je bila vremenska napoved slaba. (.....)
- r) Kadarkoli sem jo srečal, je bila dobre volje. (.....)
- s) Če gresta v Ljubljano, si privoščita vožnjo z vzpenjačo. (.....)

Število glagola

- 1. Določi glagolsko število v povedih (ednino, dvojino, množino).
Nato prepisi glagole v ustrezní okvir glede na število.**

a) Kandidata sta opravila izpit za motorje.

.....dvojina.....

b) Igrače so bile razmetane

.....

c) Pogledaj žabico!

.....

č) Pokazal mi je jezik.

.....

d) Zamenjala sta strešno kritino.

.....

e) Skuhali sta mlečni riž.

.....

f) Berem zgodovinski roman.

.....

g) Suha drevesa sta požagala.

.....

h) Nikar ne jej nezrelega sadja!

.....

i) Koliko računov si rešil pravilno?

.....

j) Ali sta pospravili učilnico?

.....

EDNINA

DVOJINA

MNOŽINA

**2. Vstavi ustrezno obliko glagola v dvojini.
Povedi prepisi v zvezek.**

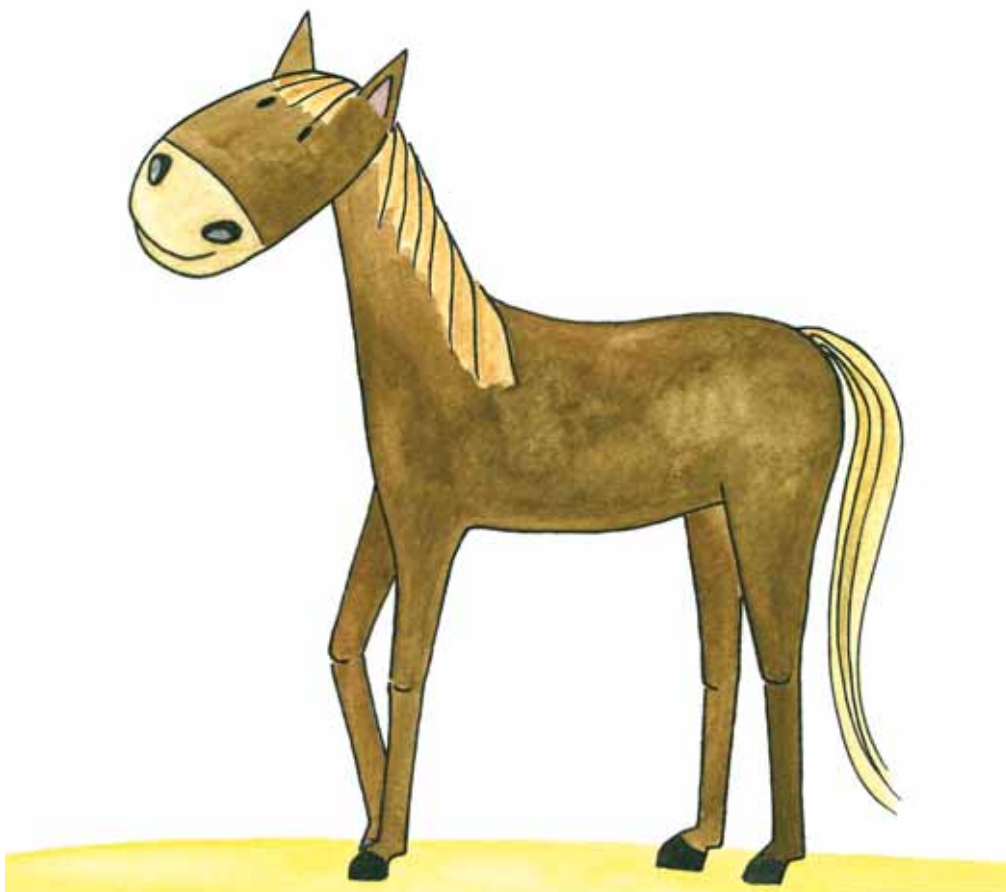
- a) Sestri sta imeli skupno sobo.
- b) Mama in hči sta (speči) makovo potico.
- c) Sošolki sta od Angelce (prepisati) domačo nalogo.
- č) Sprehajalki sta (klepetati) ob cvetočem grmovju.
- d) Učiteljici sta (organizirati) ogled muzeja v Velenju.
- e) Pevki sta (zapeti) ljudsko pesem.
- f) Turistki sta (hraniti) labode na blejskem jezeru.
- g) Peški sta previdno (prečkati) cesto.
- h) Ovčici sta (plesati)

- i) Frizerki sta (ostriči) vse učence in jim (pobarvati) lase.

3. Dopolni povedi. Uporabi ustrezno osebno obliko.

- a) Na dopustu smo si (ogledati) mestni muzej.
- b) Tine in Tone bosta (kolesariti) po Halozah.
- c) Naša ekipa je (zmagati) na državnem tekmovanju.
- č) Kako visoko so alpinisti že (priplezati) ?
- d) Vidva sta (napisati) odličen spis.
- e) Jelka in Lučka sta (narisati) zanimivega klovna.
- f) Meta je (naročiti) Moniki, naj (priti)
k pevskim vajam.
- g) Stanko, Branko in Janko (prepevati) pesem o ljubezni.
- h) Jaz in Meta se (učiti) igrati kitaro.
- i) Tomaž si zelo (želeli) , da bi (jahati)
konja.

3. RAZLIČNI SMO

OPIS OSEBE

OZNAKA OSEBE

- Besedne zveze
- Poudarek
- Samostalni in pridevnik

ŽIVLJENJEPIS

- Stvarna lastna imena
- Števniki

OBNOVA

- Raba osebne zaimke

POTOPIS

- Pisanje imen držav in prebivalcev ter pridevnikov iz njih
- Pogojno razmerje

POROČILO

- Namerno razmerje

RAZLAGA POJAVA

OPIS OSEBE

1. Preberi opis pogrešanega najstnika v učbeniku na strani 64 .

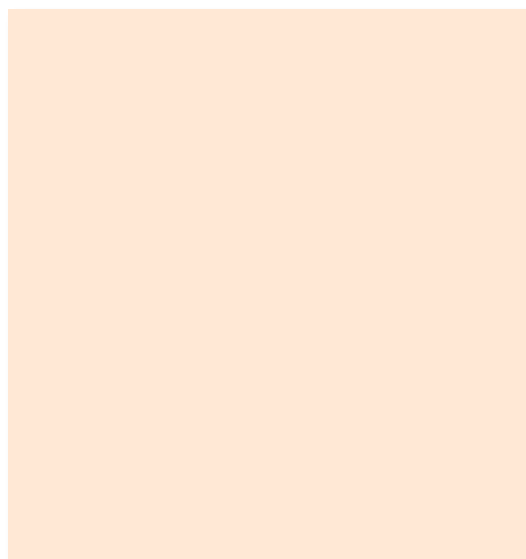

2. Opiši deklico po zgledu pogrešanega najstnika v zvezek.

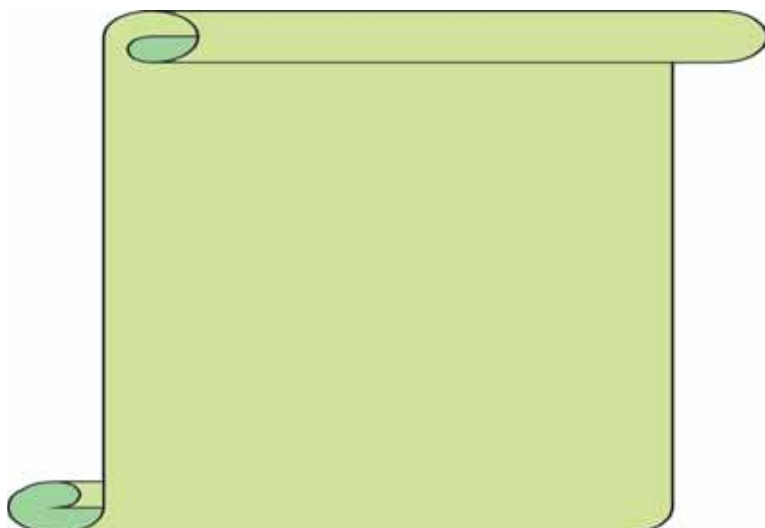
Dekle približno 14 let, suhe postave, kavbojke, dolgi rjavi lasje, čop, sončna očala, bela majica s kratkimi rokavi, modre opanke, širok pas, na majici znak nike, rdeč nahrbtnik.

3. V okvir nariši osebi po navodilu.

Fant je visok in suh.
Lasje so svetlorjavi in postrizeni na ježka.
Oblečen je v rdeče-modro črtasto srajco.
Temnozelene hlače mu segajo do kolen.
Ima črne nogavice.
Obut je v modre superge.
Videti je nasmejan.
Za roko drži drobno deklico.
Ta je oblečena v vijolično obleko.

4. V okvir opiši osebo na sliki.

OZNAKA OSEBE

1. Preberi besedilo o sosedovem možakarju v učbeniku na strani 65. Z modro barvico podčrtaj besede in besedne zveze, ki označujejo njegov značaj.

čudaški nepredvidljiv klepetav hitre hoje miren

zamišljen prepirljiv nosi klobuk jezen šaljiv

na suknjiču ima medalje zadirčen ogovarja vse ljudi

pretepaški zasanjan nosi ponošena oblačila veseljaški

2. Na črte napiši besede, ki povedo, kakšen je možakar po zunanjem videzu.

.....

.....

3. Izberite enega od sošolcev in ga opišite.

a) Njegov zunanji videz

Preberite opise in jih primerjajte med seboj. So opisi tega sošolca približno enaki? Obkroži.

DA

NE

b) Napišite še njegove značajske lastnosti.

Preberite oznake in jih primerjajte med seboj. So tudi sedaj oznake podobne? Obkroži.

DA

NE

4. Po čem se torej razlikujeta opis osebe in oznaka? Utemelji.

Besedne zveze

1. Besednim zvezam v prvem stolpcu poišči razlago v drugem stolpcu. Par črke in številke napiši v tabelo.

A) Z njim ni dobro češenj zobati.	1. Strokovnjake je težko najti.
B) Z lučjo je treba iskati strokovnjake.	2. Kar naenkrat je zginil.
C) Temu se pa cedita med in mleko.	3. Skoraj vedno ga je strah.
Č) Užaljen je za vsako figo.	4. Z njim se ni dobro prepirati.
D) Strah mu je zlezal v kosti.	5. Temu gre v življenju vse dobro.
E) Zginil je kot kafa.	6. Užaljen je za vsako malenkost.
F) Dobro se je odrezal.	7. Imel je odlične rezultate.

A	4
B	
C	
Č	
D	
E	
F	

2. Besedne zveze so tudi naslednje primere z živalmi. Preberi jih in povej, če velja katera tudi zate.

a) Šopiri se kot petelin.	e) Hodi s kurami spat.
b) Renči kot tiger.	f) Močan je kot bik.
c) Hodi kot mačka okoli vrele kaše.	g) Je trmast kot mula.
č) Slep je kot kura.	h) Izmuzne se kot jegulja.
d) Priden je kot mravlja.	i) Ponavlja se kot papiga.

Poudarek v povedih

1. Preberi povedi in z glasom poudari krepko natisnjene besede. Kaj opaziš? Razloži različne pomene.

Tinca se je peljala v Ljubljano z vlakom.

Tinca se je peljala **v Ljubljano** z vlakom.

Tinca se je peljala v Ljubljano **z vlakom**.

2. Preberi povedi in podčrtaj besedo tako, da s poudarkom spremeniš pomen.

Komar je pičil Faniko.

Komar je pičil Faniko.

Komar je pičil Faniko.

Z rdečo pentljo smo na vrv privezali tri balone.

Z rdečo pentljo smo na vrv privezali tri balone.

Z rdečo pentljo smo na vrv privezali tri balone.

Z rdečo pentljo smo na vrv privezali tri balone.

Samostalnik

Samostalniki so imena oseb, _____

_____.

1. Preberi besedilo.

Posebni dnevi so za možakarja razne obletnice v spomin na vojne dni. Bil je partizan. Zaradi junaštva je prejel več medalj. Te si ob spominskih dnevih pripne na suknjič. Hodi po vasi in pripoveduje o svojih doživetjih vsakomur, ki mu prisluhne. Za gumbnico si pripne nagelj. Na sprehod nikoli ne vzame kužka.

2. V zgornjem besedilu z rdečo barvico podčrtaj samostalnike. Nato jih prepisi k ustrezni vrsti samostalnikov.

a) osebe:

b) živali:

c) rastline:

č) predmeti:

d) pojmi:

3. V razpredelnico razvrsti še naslednje besede. Za vsak stolpec napiši ustrezen naslov:

vrtnica, polž, svoboda, počutje, zgoščenka, žoga, hrast, žirafa, steklo, uš, ogenj, pacient, sprehajalec, nogometaš, radič, mungo, vedenje, petje, biser.

OSEBE	ŽIVALI			

4. Iz samostalnikov v tretji nalogi tvori nove povedi. Napiši jih v zvezek.

5. Prečrtaj besede, ki niso samostalniki:

pujsek, listje, šelesteti, brezbarven, zgoščenska, ljubezen, srce, jezen, čop, čist, okrogel, cesta, palačinke, kokoška, svetloba, mivka, smetana, koleraba, jambor, žafran, valovanje, veselje, tundra, prepisovati, lenariti, zgovoren, mačkon, senca, steklo, pobrkljati, lisica, mijavka.

Spol samostalnika

1. Preberi besedilo.

V jamici na koncu podzemnega rova je spala mišja družina. Oče **mišak** je globoko smrčal, mama **miška** je spala le z enim očesom, malo mišje **dete** pa je sladko spalo v njenem naročju. Dokler ni ...

mišak

miška

dete

moški spol

ženski spol

srednji spol

2. Samostalnikom določamo spol. Za vsak spol na črte napiši še več samostalnikov.

**Moški spol
(tisti)**

**Ženski spol
(tista)**

**Srednji spol
(tisto)**

..... dan

..... obletnica

..... junaštvo

..... suknjič

..... medalja

..... doživetje

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Katerega spola so poudarjeni samostalniki?

a) V Ljubljani so zgradili veliko novih **blokov**. (..... spol)

b) V stolpnici so morali zamenjati dvoje **oken**. (..... spol)

c) Na cesti je prišlo do zastoja zaradi prometne **nesreče**. (..... spol)

č) **Perilo** se suši na balkonu. (..... spol))

d) Jesti moramo veliko **sadja**. (..... spol)

e) Ali je v tem testu veliko **jajc**? (..... spol)

Število samostalnika

4.

... iz sosednjega rova pridirjala ena miška, potem še dve miški, nazadnje pa cel kup drobnih mišk, ki so priredile mišji koncert. Globokega smrčanja očeta miška je bilo konec.

ena miška

dve miški

kup mišk

ednina

dvojina

množina

5. Samostalnikom določamo število. Na prazne črte napiši samostalnike v tistem številu, ki manjka.

Ednina

Dvojina

Množina

dan

dneva

dnevi

medalja

medalji

medalje

polži

okni

češnja

peresa

hčere

nahrbtnik

uhlja

besedilo

6. Koliko jih je? Na črto napiši ustrezno okrajšano besedo za slovnično število: edn., dv., mn.

Na reki plujejo rečne **ladje**.

Kam bi posadil okrasno **sončnico**?

Dobil je dobro **oceno**.

Tista **peresa** so zelo kvalitetna.

Noji so se navadili na naše zmerno podnebje.

Na televiziji je premalo **oddaj** za mlade.

Sposodil sem si **barvici**.

Žogo sem vrgel predaleč.

7. Na črto napiši pravilno vprašalnico.

Ob ograji je stal **sosed**. (Kdo?)

Že dolgo nismo videli **soseda**. (.....)

Sosedu sem dala paradižnike in kumare. (.....)

Pozdravil sem **soseda**. (.....)

Pri **sosedu** je vedno vse tiho. (.....)

S **sosedom** sva prijatelja. (.....)

V omari je nov **suknjič**. (Kaj?)

Danes nisem našel **suknjiča**. (.....)

Suknjiču sem prišil žep. (.....)

V trgovini sem videl moderen **suknjič**. (.....)

Na tem **suknjiču** so madeži. (.....)

S suknjičem sem izredno zadovoljen. (.....)

8. Dopolni povedi tako, da samostalnike v oklepaju postaviš v pravilno obliko in jih napišeš na črto. Pomagaj si z vprašalnicami.

a) Stala sem pri (ograja)

b) Ponudila sem mu zrele (paradižniki) in
(kumara)

c) Pravimo, da z njim ni dobro (češnje) zobati.

- č) (**zmagovalec**) so obesili medaljo okoli vratu.
- d) Danes ne maram (**kumara**)
- e) Zelo si želim dolgih (**počitnice**)
- f) (**dijak**) so razložili pravila, ki veljajo na njihovi šoli.
- g) V križišču sta skoraj trčila (**avtobus**)
- h) V besedilu sem našel devet (**pridevnik**)
- i) Nikoli ne najdem zdravega (**jurček**)
- j) Na tekmovanjih je dosegel veliko prvih (**mesto**)

Pridevnik

1. Preberi besedne zveze in pojasni, kaj pomenijo rdeče obarvane besede.

starejši možak

čudaški sosed

ponošeno oblačilo

letni čas

zamišljen obraz

klepetav mož

rdeči paradižniki

vojni dnevi

junaški sosed

sosedov vrt

2. Dopolni poved.

Besede, napisane z rdečo barvo,
so Po njih se vprašamo z
vprašalnicami **kakšen, čigav, kateri**.

3. Pridevnike iz naloge številka 1 prepiši k ustreznim vprašalnicam.

Kakšen:.....

Čigav:.....

Kateri:.....

4. Oblačke napolni z ustreznimi pridevniki, ki si jih izmisliš sam.

KAKŠEN?

KAKŠNA?

KAKŠNO?

ČIGAV?

ČIGAVA?

ČIGAVO?

KATERI?

KATERA?

KATERO?

pisan
zdrava
zrelo

bratov
tetina
sončevo

slovenski
gorenjska
leseno

5. Dopolni povedi.

- a) Srečali smo (zamišljen sosed)
- b) Dovolim mu, da si utrga (zelena kumara)
- c) Ima več (ponošeno oblačilo)
- č) Ob (spominski dan) si na suknjič
pripne medalje.
- d) Klobuk nosi v vseh (letni časi)
- e) Sosed najraje je (paradižnikova solata)
- f) Opazovali smo (reaktivno letalo)
- g) Fičko je parkiran ob (novi mercedes)
- h) Gozdar je na obhodu našel veliko (poškodovana drevesa)
.....

6. Dopolni poved v oblaku.
Pravilo si poglej v učbeniku
na strani 72 .

Samostalnik in pridevnik se
 ujemata v _____ in
 _____ .

7. Pridevnike stopnjujemo. Oglej si primera v okvirju.**OSNOVNIK**deževen
žlahten**PRIMERNIK****bolj** deževen
žlahtn**ejši****PRESEŽNIK****najbolj** deževen
najžlahtnejši**8. Samostalnikom dodaj pridevnik in ga stopnjuh. Vajo delaj po zgledu.**Iz omare je vzel **ponošen** suknjič.Iz omare je vzel **bolj ponošen** suknjič.Iz omare je vzel **najbolj ponošen** suknjiča) Po ograji so se vzpenjali paradižniki. (**zrel**)

Po ograji so se vzpenjali paradižniki.

Po ograji so se vzpenjali paradižniki.

b) Okna so pleskali s barvo. (**temna**)

Okna so pleskali s barvo.

Okna so barvali z barvo.

c) Uči nas učiteljica. (**stroga**)

Uči nas učiteljica.

Uči nas učiteljica.

9. Dopolni povedi s pridevnikom, ki ga stopnjuješ.

Naš kuža je velik, sosedov je , ampak vaš je

Mici je , Joži je pametnejša, Neža je

Ta hruška je , tista na mizi je , ona na polici pa je najbolj zrela.

Ta vrsta krompirja je okusna, druga je , tretja

.....

Poglej obleke: te so nove, te so in te so

Tine je, Tone je, Tonka je

10. V povedih podčrtaj samostalnike z rdečo, pridevnike z modro in glagole z zeleno barvo.

- a) Ogledali smo si film o kontinentih.
- b) Jasna je odlično opisala poskus s slano vodo.
- c) Tina bere zanimiv zgodovinski roman.
- č) Ob vhodu v narodni park stoji stražar.
- d) Mehko svilo so s Kitajske prinašali po svilni poti.
- e) Kitajci za jedilni pribor uporabljajo palčke, Indijci pa jedo kar z rokami.

11. Dopolni povedi tako, da si sam izmisliš samostalnik in pridevnik.

a) Za rojstni dan sem dobil

b) Na fotografiji je

c) V luknji je polno

č) Poslušal sem

d) Športniki so si obuli

e) Požagal je

f) Ko so se na poti obrnili, so zagledali

ŽIVLJENJEPIS

1. Preberi v učbeniku na strani 74 življenjepis Jože Čopa. Dopolni preglednico s podatki iz besedila.

Časovni podatki	Dogodki
27. marec 1893	Rodil se je Joža Čop.
Starost 14 let	
Med vojno	Večkrat je bil zaprt.
Po vojni	Nadaljeval s plezanjem.
1931. leta	
1932. leta	
1948. leta	

2. Dopolni poved.

_____ je besedilo, v katerem
so nanizani podatki o življenju in delu
_____ osebe.

3. Preberi življenjepis Irene Menih v učbeniku na strani 78. V preglednico napiši njene podatke po vrstnem redu.

Rojstni datum	
Domači naslov	
Vključitev v vrtec	
Šola, dosežki	
Interesi, dosežki	
Prihodnje šolanje	

4. Dopolni.

Svoj življenjepis bom moral napisati, kadar bom prosil za

.....,,

5. Dopolni preglednico s svojimi podatki.

Rojstni datum	
Domači naslov	
Vključen v OŠ (naslov)	
Razred, ki ga trenutno obiskuješ	
Znanje jezikov	
Priznanja, dosežki	
Interesi	

6. Podatke uporabi za sestavo svojega življenjepisa. Napiši ga na list.

Zemljepisna in stvarna lastna imena

1. Iz življenjepisa Jože Čopa v učbeniku na strani 74 izpiši imena gora v Sloveniji in tujini, ki jih je preplezal.

.....

.....

.....

2. Dopolni poved v oblaku.

Imena vzpetin pišemo z

_____ začetnico.

3. Napiši naslov filma, ki ti je bil še posebej všeč.

.....

4. France Prešeren je napisal veliko pesmi. Napiši naslove treh njegovih pesmi.

a)

b)

c)

5. Dopolni poved.

Imena filmov, knjig in pesmi pišemo z

_____ začetnico.

6. Obišči šolsko knjižnico in v zvezek prepisi šest naslovov knjig ter imena in priimke avtorjev, ki so jih napisali.

Avtor

Naslov knjige

1.

.....

2.

.....

3.

.....

4.

.....

5.

.....

6.

.....

7. Popravi velike začetnice. Popravljenе povedi prepisi v zvezek.

- a) Planinci so prehodili dolgo polgo pot od storžiča do najvišjega vrha karavank, to je stola.
- b) Od tam se je videl trigav.
- c) Mladi planinec se je pohvalil, da je plezal po severni strani mojstrovke.
- č) Družina je del dopusta preživela na pohorju.
- d) V zasavskem hribovju je najvišji vrh kum.
- e) Če se pohodnik odpravi na snežnik, se mu lahko zgodi, da sreča medveda.
- f) V šoli smo gledali film srečno, kekec.
- g) V soški dolini so snemali film zgodbe iz narnije.
- h) Ko smo bili še majhni, smo najraje gledali risanko smrkci.
- i) Z velikim navdušenjem sem prebral zbirko zvesti prijatelji.
- j) Učiteljica me je navdušila za branje knjige robinson crusoe.

Števnik

1. Preberi izštevanko.

An ban, pet podgan,
štiri miši, v uh se piši,
vija vaja ven.

Napiši v kvadratek:

a) Koliko podgan je omenjenih?

b) Koliko mišk je omenjenih?

www.bvo.zadweb.biz.hr

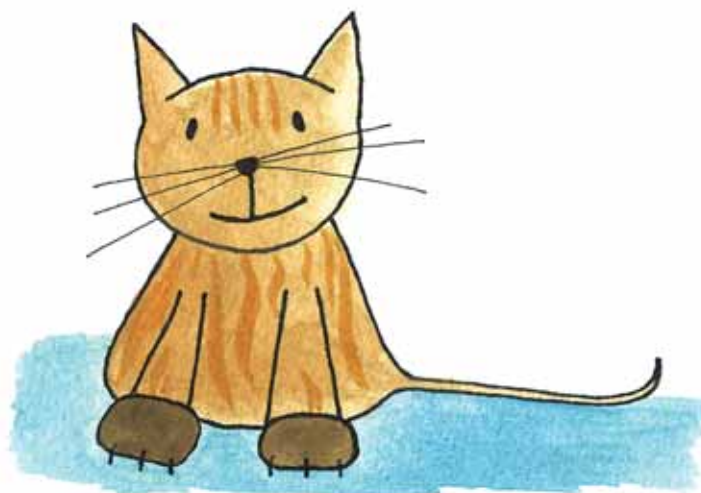
2. V povedih podčrtaj vse števnik. Prepiši jih v ustrezní okvir glede na vrsto števnik.

Hodim v 9. razred. Imam tri sestre. Jaz sem se rodil prvi. Oče se vsak dan vozi v službo v Rogaško Slatino. Do tja je 26 kilometrov. Mami je v službi na pošti. Najdeš jo pri drugem okencu. V šoli mi gre dobro. Udeležujem se športnih tekmovanj. Zadnjič sem zasedel prvo mesto v plavanju. Tekmovalo je 23 učencev.

V našem razredu je 13 učencev. En učenec bo ponavljal, ostali bomo nadaljevali šolanje. Trije fantje bomo sošolci tudi v srednji šoli. Odločili smo se za isti program. Komaj čakamo 13. junija, ko se bodo pričele počitnice.

3. Dopolni povedi z ustreznimi števnik. Napiši jih s številko.

- a) V gledališču sem sedel v vrsti.
- b) Na obeh rokah imam prstov.
- c) Danes imamo na urniku ur.
- č) Slovenščino imamo uro.
- d) Šolsko leto se začne septembra.
- e) Nosim čevlje številka
- f) Novakovi stanujejo v nadstropju.
- g) Na olimpijskih igrah je dosegel mesto.
- h) Danes imamo za domačo nalogo kar računov.
- i) V enem mesecu so ji lasje zrasli za centimetrov.
- j) Naša skupina naj zasede v dvorani in vrsto.
- k) Ker je stavil, je moral pojesti jabolk.
- l) Muc ima po krempeljčke na vsaki nogi.

OBNOVA

1. **V zvezek napiši besedilo o gobah. Uporabi besede in besedne zveze:**

goba, gobarji, gobarska sezona, košara za gobe, teren za gobe, užitne gobe, strupene gobe, zastрупitev z gobami, pohojene gobe, gobova juha, gobove specialitete.

2. **Preberi besedilo, nato izberi sošolca, da obnovi tvoje besedilo. Pogovarjajte se. Katero obnovo je povedal, podrobno ali strnjeno? Utemeljite.**

Raba osebnega zaimka

1. **Preberi besedilo.**

Brat je prinesel gobe. Brat je gobe dal mami. Mama je gobe očistila. Gobe je dala v majhne vrečke. Mama je dala vrečke v skrinjo.

2. **Katere besede se v besedilu ponavljajo? Napiši jih na črto.**

3. **V zvezek prepiši besedilo tako, da v njem ne bo več neustreznega ponavljanja.**

4. **Osebo zamenjaj z osebnim zaimkom:**

Miha je popravil kolo. (.....). Tinček, napiši poročilo. (.....).

Poštarji so bili zelo obremenjeni. (.....).

Ana in Iva, pomagajta mi. (.....).

POTOPIS

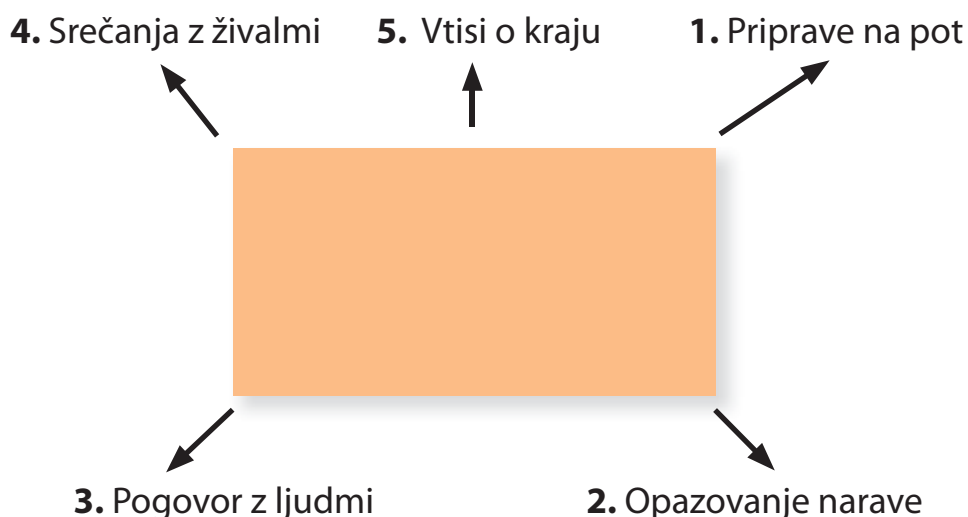
1. V šolski knjižnici si oglejte potopisne knjige in v manjših skupinah v zvezke napišite v okvirčke:

- a) Kdo so pisci teh knjig? V okvir napišite njihova imena in priimke.
- b) O čem so pisali?
- c) So knjige opremljene s fotografijami? Kaj le-te predstavljajo?

2. Preberi besedilo **Dežela naravnih lepot in čudes** v učbeniku na strani 85. Pripoveduj vsebino ob miselnem vzorcu na strani 87.

3. Miha se je odpravil na izlet v okolico tvojega domačega kraja. Že spotoma je beležil svoje vtise. Pomagaj mu napisati besedilo. Da ti bo lažje, je uvod že napisan. Ne pozabi na naslov. Upoštevaj členitev besedila na uvod, jedro in zaključek. Uporabi ključne besede v miselnem vzorcu.

Miha je v nahrbtnik stlačil dve majici, vetrovko, rezervne nogavice in baterijo. V stranski žep je zatlačil beležko, svinčnik in zemljevid. Malico in vodo je naložil na vrh oblačil in poln nahrbtnik naložil na hrbet. Odpravil se je na enodnevni izlet v _____ .

Pisanje imen držav in prebivalcev ter pridevnikov iz njih

Potujemo po različnih državah in pokrajinah, si ogledujemo mesta, prečkamo reke in se pogovarjamo z ljudmi. Kadar o tem pisno poročamo, pazimo, da pravilno uporabimo veliko ali malo začetnico.

1. Dopolni besede z manjkajočo črko.

Moja domovina je **S**lovenija.

V njej živimo **S**lovenci.

V svetu se je uveljavila **s**lovenska pevska skupina.

V **I**taliji sem videl veliko oljk.

V naših trgovinah prodajajo _talijansko olje.

Slovenijo je obiskalo veliko _talijanov.

Alpinisti so se odpravili v **A**rgentino.

Plezali bodo po _rgentinskih gorah.

V južnem delu živi malo _rgenticev.

Potovali bomo na **M**adžarsko.

Tam bomo jedli _adžarski golaž.

Srečali se bomo z _adžari.

Plesalci so odpotovali v **Š**panijo.

Ogledali si bodo _panske plese.

Nismo še opazili _panke s kastanjetami.

Dopolni povedi v oblaku.

Imena držav in
prebivalcev pišemo z
_____ začetnico.

Izpeljane pridevniške besede
pišemo z _____
začetnico.

2. Popravi pravopisne napake.

- a) Na kitajskem živijo ljubki medvedki pande.
- b) V živalskem vrtu pogrešajo Avstralsko koalo.
- c) Zakaj indijci redko zaidejo v slovenijo?
- č) Pri nas radi jemo Savinjski želodec.
- d) Pijemo mleko s štajerske.
- e) Zamejski slovinci radi pojejo Slovenske narodne pesmi.
- f) V južni ameriki živi veličastna ptica andski Kondor.
- g) Ponoči, ko je vse tiho, nas morda obiskujejo marsovčki.
- h) Na izlet po dolenski je šlo veliko Gorenjskih turistov.
- i) V aziiji je najvišje gorstvo na svetu, ki se imenuje himalaja.

3. Če še nisi bil na nobenem potovanju, pripravi govorni nastop v dogovoru z učiteljem.

Pogojno razmerje

S kateri pogojem
boš postal
popotnik?

Če boš imel
veliko željo po
spoznavanju
drugačnega sveta.

1. Dopolni drugi del povedi, ki izraža pogoj.

- a), bosta lahko šla zvečer v kino.
- b), bomo šli na ribolov.
- c), boste lahko šli naprej.
- č) Kupili bomo tortice, če
- d) Šla bom v Celje na sejem, če
- e) Manj bomo plačali za elektriko, če
- f) Če bo še pokvarjena televizija,

2. Postavi vejico na ustrezno mesto.

- a) Če bo nastalo neurje bo to drevo padlo.
- b) Če rešiš to nalogo si mojster.
- c) Šolanje boš nadaljeval če boš uspešno zaključil deveti razred.
- č) Motor boš dobil če boš sam privarčeval denar.
- d) Če boš dal na glavo čelado boš lahko šel na kolesarjenje.
- e) Postal boš član športnega društva če boš plačal članarino.
- f) Zapiskal boš na piščalko če bo naredil prestop.
- g) Prišel bo pravočasno v šolo če ne bo zastoja v prometu.
- h) Dosegla bo odlični uspeh če bo uspešno pisala matematično nalogo.
- i) Če boste pregledali vse te knjige boste našli sliko puščave Gobi.

POROČILO

1. Preberi besedilo.

Ljubljana – Včeraj smo imeli pri nas priložnost opazovati delni Sončev mrk. Za nekaj več kot dve minuti je nastopil 12-odstotni mrk, torej so se Zemlja, Mesec in Sonce znašli na premici in Lunina senca je delno prekrila Sonce, zaradi česar je nastala navidezna senca, Sončev mrk.

V prestolnici je bilo mogoče Sončev mrk opazovati na Plečnikovem trgu, kamor so člani Astronomskega društva Javornik in profesorji s Plečnikove gimnazije prinesli več teleskopov, skozi katere so naključni mimoidoči in astronomski navdušenci opazovali mrk. Mrk je v Ljubljani začel nastajati nekaj čez enajsto uro dopoldan, natanko ob 11.43 je dosegel svojo največjo stopnjo, zatem pa se je postopoma zmanjševal do 12.21.

Nekateri navdušenci so s seboj prinesli tudi posebna zaščitna papirnata očala. S prostim očesom pojava ni priporočljivo opazovati, ker močna svetloba zelo poškoduje mrežnico. Med opazovalci je bila tudi starejša gospa, ki se je z zanimanjem premikala od enega teleskopa do drugega.

Na Plečnikovem trgu se je nabralo približno petdeset ljudi, največ je bilo otrok in dijakov.

Pri nas bo mogoče naslednji mrk, sicer Lunin, opazovati 16. avgusta, nekaj minut čez pol deseto zvečer. Naslednji Sončev mrk pa bo nastopil 22. julija prihodnje leto na Kitajskem. Mrk bo posebno zanimiv, ker bo trajal dolgo, celih pet minut in petdeset sekund.

Prirejeno po Anji Hreščak: Dveminutni Sončev mrk,
Dnevnik, 2. 8. 2008.

www.okorn.net/2006/03/29/soncni-mrk/

2. Odgovori na vprašanja.

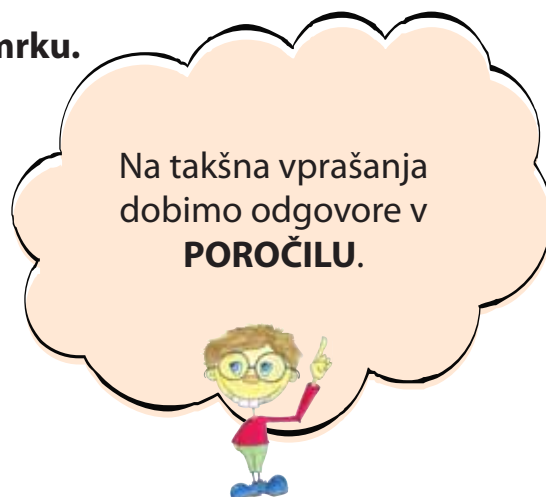
- a) Kdo je napisal besedilo?
- b) Kje in kdaj je bilo objavljeno?
- c) Komu je namenjeno?
- č) Zakaj se je novinarka odločila napisati to besedilo?
- d) O čem pripoveduje besedilo?
- e) Kaj se je dogajalo na Plečnikovem trgu?
- f) Koliko časa je trajal mrk?
- g) V katerem primeru si lahko poškodujemo mrežnico?
- h) O čem novinarka bralce obvešča v zadnjem delu poročila? Preberi.

3. Premica je neomejena črta. Na črto nariši Sonce, Luno in Zemljo v takem zaporedju, da bi nastal sončev mrk.

4. Poročilo o Sončevem mrku je namenjeno javnosti, zato je to besedilo.

5. Ustno odgovori na vprašanja o Sončevem mrku.

- Kdo je opazoval naravni pojav?
- Kaj se je dogajalo?
- Kje se je opazovanje dogajalo?
- Kako je dogodek potekal?
- Zakaj je ta pojav pritegnil toliko opazovalcev?

6. Preberi besedilo.

Na naši šoli smo izvedli uspešen tehniški dan.

Učenci so napisali naslednje poročilo.

V mesecu marcu smo vsi učenci in učitelji naše šole izvedli tehniški dan. Naslovili smo ga Prijazno šolsko okolje. Namen je bil urediti in očistiti poti, zelenice ter obrezati grmovnice in sadno drevje.

Pripravili smo si orodje ter zaščitne rokavice. Razdelili smo se v skupine in se lotili dela. Šolska okolica se je hitro spreminjala. Drevesa in grmi so dobivali urejene oblike. Poti so bile pometene, zelenice pa lepo obrobene. S samokolnico sta močna fanta odpeljala kamenje, vejice, smeti in druge neprimerne predmete na dogovorjeno mesto, kamor so jih prišli iskat delavci Komunale.

Ob koncu tehniškega dneva smo bili prijetno utrujeni in zadovoljni ob pogledu na urejeno okolje. Učitelji so bili presenečeni nad nami, ko so videli, da radi delamo. Dokazali smo svojo spretnost, moč in vzdržljivost.

Učenci 9. razreda

7. Napiši v okvir kratke odgovore na vprašanja iz vsebine poročila učencev 9. razreda.

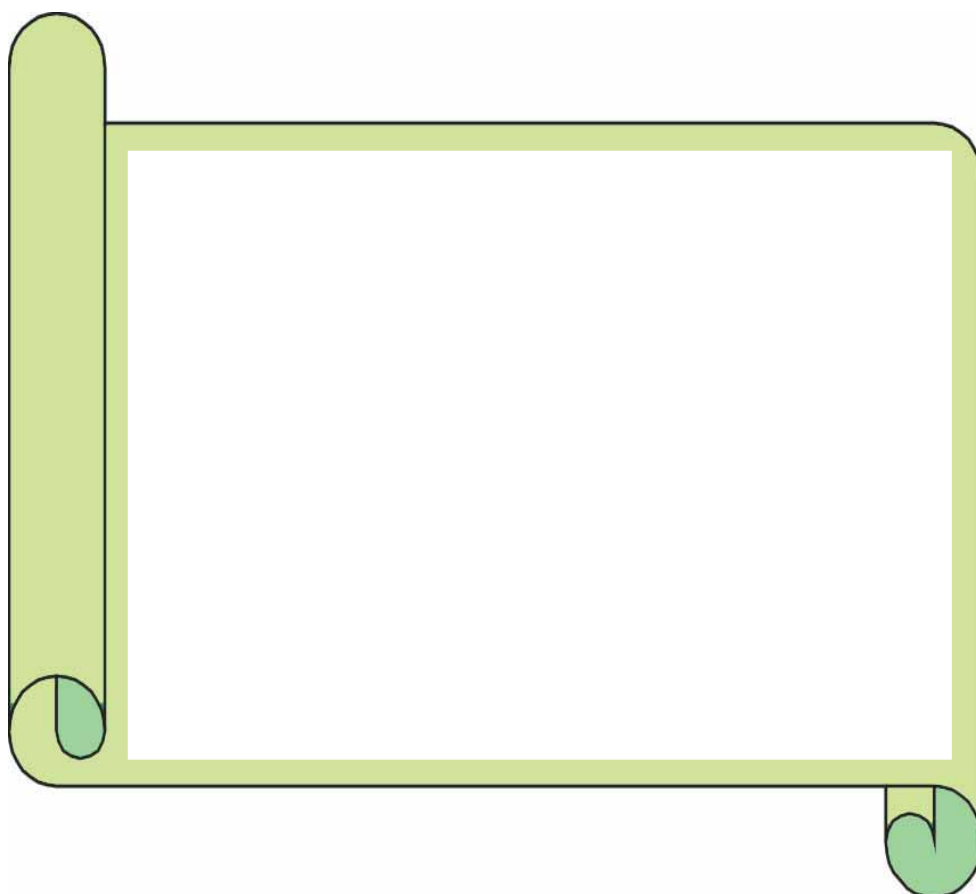
a) KDO?

b) KDAJ?

c) KJE?

č) ZAKAJ?

d) KAKO JE
DOGODEK
POTEKAL?

8. V zvezek napiši poročilo o dogodku, ki se je zgodil na vaši šoli.

9. Kaj so spodnje podčrtane besede? Obkroži črko pred pravilnim odgovorom:

Sončev mrk, lunina senca, navidezna senca,
astronomski navdušenci, zaščitna papirnata
očala, močna svetloba, starejša gospa

- A Samostalniki.
- B Glagoli.
- C Pridevniki.

Namerno razmerje

S katerim
namenom si šel na
Plečnikov trg?

Da sem skozi
teleskop opazoval
sončev mrk.

1. Napiši drugi del povedi.

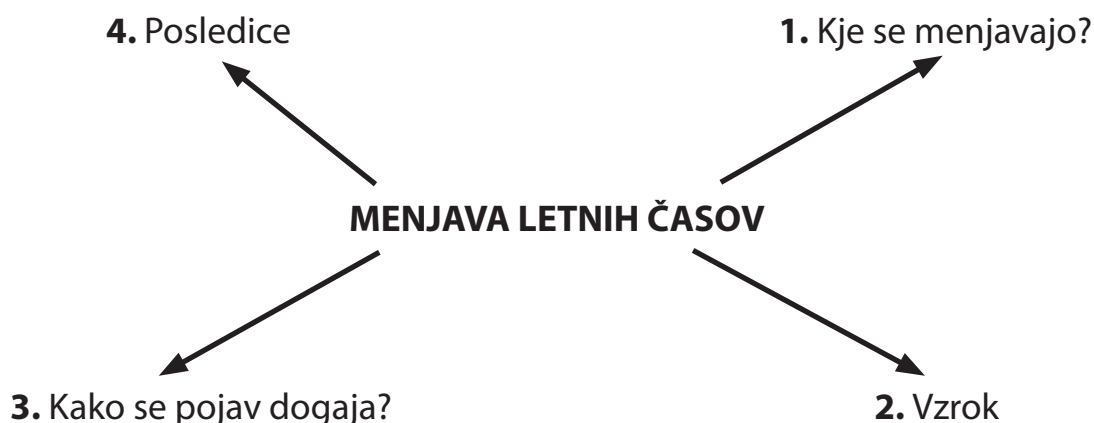
- a) Popil je veliko čaja, da
- b) Zlepil je dva lista skupaj, da
- c) Da, je jedla veliko solate.
- č) Pomila je vso posodo, da
- d) Napisala sta že vso nalogo, da bosta
- e) Opravlja izpit za motor, da
- f), da bo zdrava.
- g), da bodo bolj cvetele.
- h), da mu bo lažje pomagal.
- i), je nosila visoke pete.

2. Postavi vejico na ustrezno mesto.

- a) Velikokrat je šel v gozd da bi opazoval poškodbe na drevesih.
- b) Umival si je zobe da bi imel bolj zdrave in bele.
- c) Vzel je tableto da ga ne bi več bolela glava.
- č) Poveznila si je kapo na glavo da jo sonce ne bi opeklo.
- d) Učijo se da bi dosegli dobre rezultate.

RAZLAGA POJAVA

1. Preberi besedilo 8. naloge v učbeniku na strani 100 .
Oglej si miselni vzorec. Ob njem pripoveduj o menjavanju letnih časov.

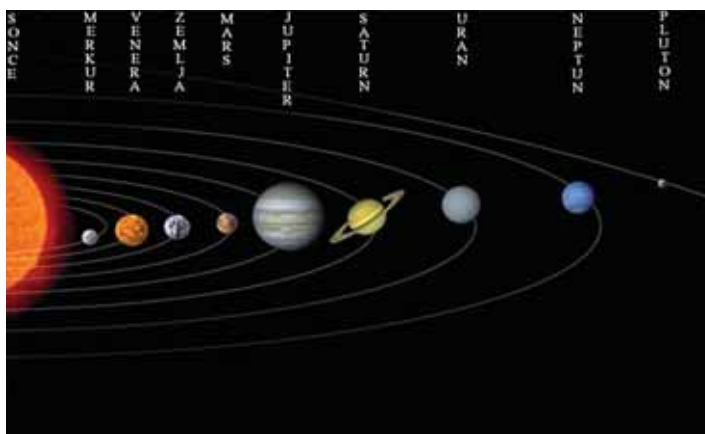
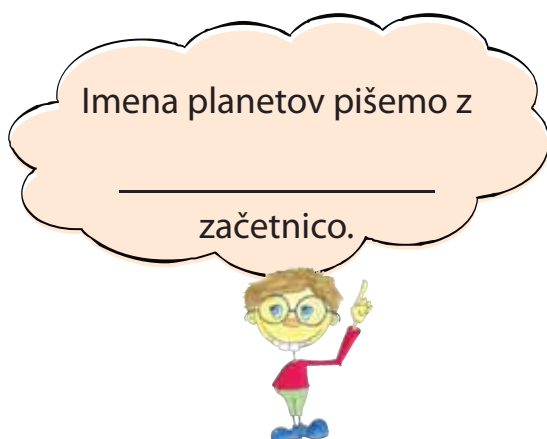

V knjižnici poišči naravoslovne knjige, kjer boš našel/la veliko naravnih pojavov. Preberi, kako nastanejo, oblikuj miselni vzorec po zgornjem primeru in ga predstavi sošolcem.

2. Popravi veliko začetnico, kjer je potrebno.

Soncu najbližji planet je merkur. Po njem se imenuje tudi trgovsko podjetje. Med zemljo in merkurjem je venera. Znanstveniki iščejo znake življenja na marsu. Največji planet našega osončja je jupiter. Saturn ima veliko lun. Uran in neptun sta neznansko daleč od zemlje.

3. Dopolni poved v oblaku.

www2.arnes.si/~jzupan4/astronom/planeti.jpg

4. ČE SEM VEDEŽ, NISEM REVEŽ

NOVICA

- SOPOMENKE, PROTIPOMENKE,
NADPOMENKE, PODPOMENKE

INTERVJU

- PREMI GOVOR

REKLAMA

- VELIKA ZAČETNICA
STVARNIH LASTNIH IMEN

OBRAZCI

- PRISLOVI

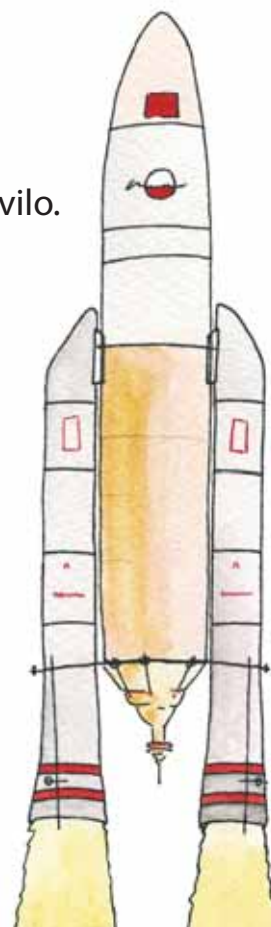
JAVNO OBVESTILO

NOVICA

V učbeniku na strani 100 preberi novico **Peti turist na poti v vesolje**.

1. V kvadratke označi vrstni red povedi, kot si sledijo v besedilu.

- ☐ Vrnil se bo 20. aprila 2007 z ruskim in ameriškim kozmonavtom.
- ☐ Charles Simonyi je star 58 let in je zelo bogat.
- ☐ Z ruskega izstrelišča je 7. 4. 2007 poletelo vesoljsko plovilo.
- ☐ Z njim sta poletela tudi ruska kozmonavta.
- ☐ Obogatel je kot programer pri podjetju Microsoft.
- ☐ Fotografiral bo Zemljo in testiral kamero.
- ☐ Na plovilu je bil peti vesoljski turist Charles Simonyi.

2. Dopolni poved v oblaku.

Novica je kratko _____ o
resničnem _____.

3. Preberi besedilo 5. naloge v učbeniku na strani 12 in odgovori na vprašanja.

- a) Kaj izvemo iz besedila? Pripoveduj.
- b) Kje je bilo besedilo objavljeno?

c) Povej, po čem prepoznaš to besedilo kot novico?

č) Izmisli si naslov za to novico.

4. Obkroži črko pred tistimi dogodki, za katere meniš, da bi bili objavljeni kot novica. Pojasni, zakaj si se odločil za izbrani dogodek.

- a) Ponoči je odpadel protipožarni omet s stropa v novem predoru.
- b) V himalajskih gorah se med alpinisti zgodi veliko nesreč s smrtnim izidom.
- c) Tudi Jadransko morje postaja vedno bolj onesnaženo.
- č) Včeraj je Slovenijo zajelo hudo, skoraj orkansko neurje.
- d) Naša olimpijka je dosegla zlato medaljo v plavanju.
- e) V disku je prišlo do hude nesreče, v kateri so izgubile življenje tri osebe.
- f) Danes so se vsa goriva občutno pocenila.

5. Katere lastnosti in znanja bi ti moral imeti, če bi želel biti novinar oz. pisec novic. Napiši jih v okvir:

– moral bi biti razgledan,

Sopomenke, protipomenke, nadpomenke, podpomenke

1. Poveži besede, ki pomenijo isto.

očala	cvetica
pes	naočniki
bes	kuža
roža	srd

Te besede imenujemo

_____.

Te besede imenujemo

_____.

2. Napiši besedo z nasprotnim pomenom.

Stric ni **obrit**.

Je **kosmat**.

Neža je **sita**.

Anton je _____.

Roleta je zjutraj **spuščena**. Zvečer je roleta _____.

Danes je vreme **oblačno**. Včeraj je bilo _____.

Ena noga je **sezuta**. Druga noga je _____.

3. Napiši nadpomenko za skupino besed:

jabolka, hruške, slive, češnje – _____

mleko, kruh, med, marmelada, skuta – _____

muha, komar, metulj, osa – _____

vlak, kolo, avto, letalo – _____

hrast, bukev, jelka, smreka – _____

oves, pšenica, ječmen, ajda – _____

omara, postelja, miza, stoli – _____

Napisal si

_____.

4. Prečrtaj besedo, ki ne sodi v skupino ostalih treh:

šola odmor trgovina pouk

reka steza potok veletok

morje ladja gora jadrnica

kolo barvica risba slikar

veverica jazbec polh kožušček

plenice duda sesanje kolač

5. Napiši podpomenke k dani besedi ali besedni zvezi.

Hrana:

Pohištvo:

Vzpetine:

Glasbila:

Zgradbe:

Vozila:

Pisala:

Žuželke:

Državni simboli:

6. Iz zgornjih primerov izberi štiri nadpomenke in tvori povedi.

.....

.....

.....

.....

.....

INTERVJU

1. Preberi intervju z Nikom, ki je uspešno sodeloval v Pilovem fotostripu. Pripravila ga je Mojca Urankar Počkaj.

Kdaj imaš rojstni dan?

4. junija.

Kaj si po horoskopu?

Dvojček.

Kje živiš?

V Koroški Beli.

Kaj lahko poveš o sebi?

Sem živahen in veliko se smejim. Nisem prepirljiv.

Kateri so tvoji konjički?

Treniram smučanje in odbojko. Rad igram namizni tenis, rolam, kolesarim in spoznavam nove športe. Moj hobi je tudi računalnik.

Naj zabava?

Rad sem s prijatelji, saj imam zelo malo časa.

Pravi prijatelj?

Menim, da pravih prijateljev človek nima veliko. Imam to srečo, da se lahko pohvalim z njimi. Pomagajo mi in posojajo zvezke, ker sem pozimi veliko odsoten.

Kaj je slava?

Kadar dosežeš na kakšnem področju dober rezultat in te po njem ljudje poznajo.

Kdo je tvoj vzornik?

Giorgio Rocca.

Ljubezen?

So različne ljubezni. Rad imam starše in prijatelje. Kadar pa sem zaljubljen, imam rad punco.

Naj poklic?

Zanimam se za veliko področij. Imam še veliko časa, da se odločim, kaj bom počel, ko odrastem.

Kaj te najbolj moti na tem svetu?

Čeprav ne občutim vojne in lakote, me moti, da se to dogaja.

Domači ljubljenci?

Živali imam rad. Ker sem veliko zdoma, svojih živali nimam, saj ne bi mogel skrbeti zanje.

Vir: PIL 7, letnik 58, marec 2006.

2. Preberite intervju po vlogah.**3. Odgovori na vprašanja.**

- a) Koga predstavlja novinarka v intervjuju?
- b) Komu je besedilo namenjeno?
- c) S katerim namenom je bilo objavljeno v Pilu?
- č) Je Nik starejši ali mlajši od tebe?
- d) Preberi, s katerimi športi se ukvarja Nik? S katerim od teh športov se ukvarjaš tudi ti?
- e) Povej, kako Nik razmišlja o slavi?

4. V okvir izpiši ključne besede in vprašanja, ki si jih je novinarka pripravila za intervju z Nikom. Izvedi intervju z izbranim sošolcem ali sošolko.

– rojstni dan
– horoskop

5. Kaj so spodnje besede?

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom:

se smejim, treniram, igram, rolam,
kolesarim, spoznavam, pohvalim,
posojajo, se znojim, zavezujem.

- A Pridevniki.
- B Glagoli.
- C Samostalniki.

Premi govor

1. Preberi primera premega in odvisnega govora v okvirju.

Novinarka vpraša Nika: „Kaj te najbolj moti na tem svetu?“

Učiteljica vpraša Nika, kaj ga na tem svetu najbolj moti.

2. Po zgledu v okvirju spreminjaj premi govor v odvisni stavek.

a) Čistilka je potožila: „Danes so učenci pustili zelo umazan razred.“

.....

b) Karel se je ustrašil: „Pa saj bom zamudil!“

.....

.....

c) Šofer je zamomljal: „Kako naporna je nočna vožnja.”

.....

č) Ravnateljica nam je sporočila: „Obiskal nas bo znani pesnik.”

.....

d) Franci je zavpil: „Podaj mi žogo!”

.....

e) Peter je vprašal Tineta: „A si tudi danes srečal tisto dolgolasko?”

.....

f) Ana je spraševala Ido: „Kam naj skrijem plonk listek?”

.....

g) Ivek je napel mišice in se hvalil: „Sem najmočnejši v razredu!”

.....

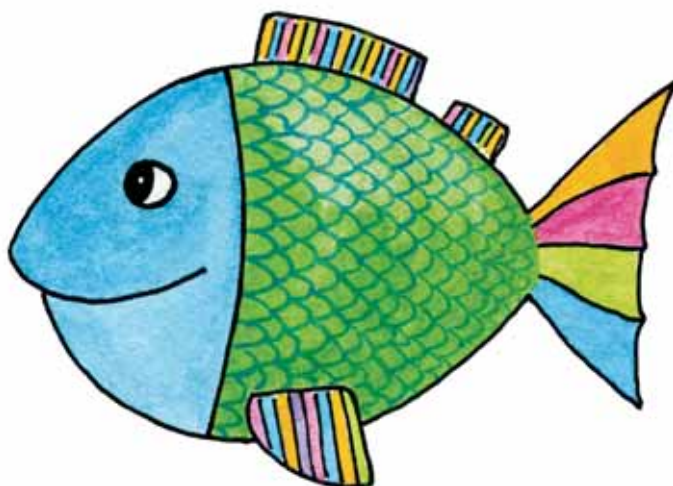
h) Babica je spraševala vnuka: „Poznaš Bevkovo povest o Lukcu in njegovem škorcu?”

.....

3. V naslednjih povedih so napake. Popravi jih z rdečo barvo.

Šivilja je rekla” samo zadrgo še prišijem. Počakajte, prosim.”

Ribič je prosil: Vsaj ena ribica naj se ujame na trnek!”

Zakaj moram vedno samo jaz pospravljati?" se jezi moja sestra.

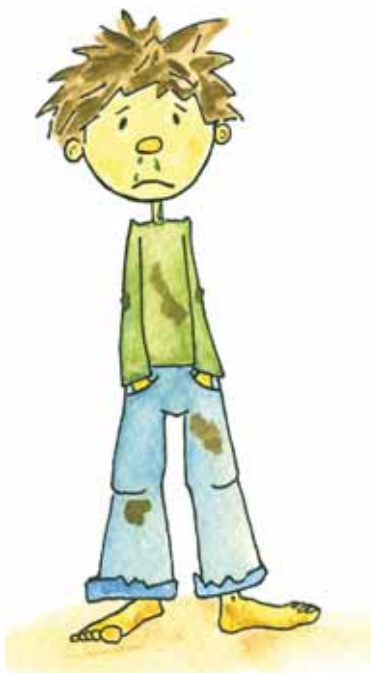
"Oh, kako težko čakam poletne počitnice, je potarnal Tinček in se pretegnil.

Si tudi ti našel 6 napak?

4. Dopolni povedi z dobesednim navedkom, zapiši jih v okvirčke in postavi ločila.

Franek je zavpil:

Mama me krega:

Zdravnik me je opozoril:

Minister za šolstvo je povedal:

Pevec je potožil:

Oče me je pokaral:

Mitja je napovedal:

Ana je zanikala:

REKLAMA

1. Iz časopisov ali revij izrežite različne reklame in jih razvrstite glede na vsebino:

– knjige	– vrtno orodje
– avtomobili	– športna orodja
– igrače	– oblačila
– hrana	– pohištvo
– kozmetika	– čistila

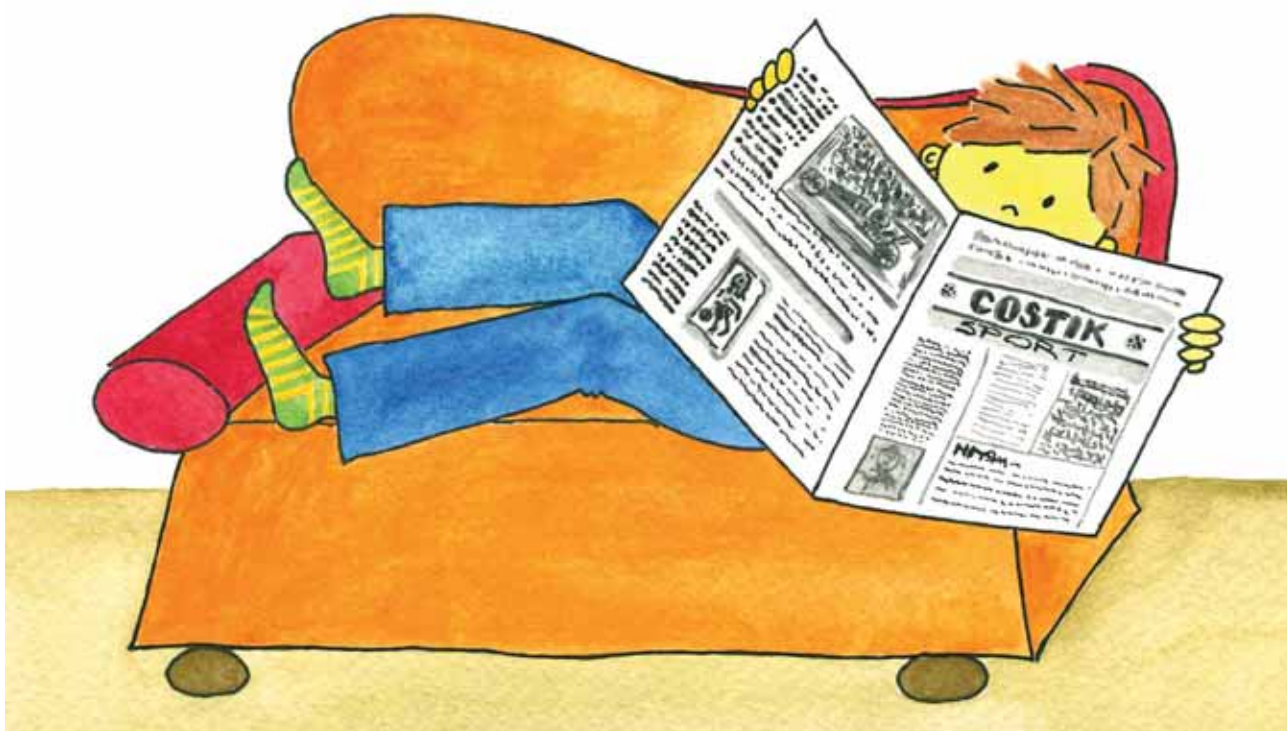
Katerih reklam ste našli največ?

2. Reklamo, ki ti je v časopisu ali reviji všeč, izreži in nalepi v okvir.

3. Odgovori na vprašanja.

- a) Kdo je sporočevalec tvoje reklame?
- b) Kaj želi doseči z objavo reklame?
- c) Je tvoja izbrana reklama opremljena s sliko? Obkroži. DA NE

4. Oglej si reklame na televiziji ali jo poslušaj na radiu. V šoli poročaj, katera reklama je bila tako prepričljiva, da bi izdelek kupil. S čim te je prepričala?

5. Zamisli si, da so te reklame in akcije privabile v trgovino. Imaš 40 evrov. V okvir napiši, katere izdelke si kupil.

A large, light green rectangular box with rounded corners and a slight 3D effect, designed for the student to write their answers to question 5.

6. V okvir napiši, kateri izdelek si kupil zato, ker te je za nakup prepričalo reklamno sporočilo.

7. Zdaj razmisli, česa iz košarice ne potrebuješ nujno. Napiši v okvir, kaj si izločil.

Pri reklamnih sporočilih moramo biti previdni, da nas ne zavedejo.

Velika začetnica stvarnih lastnih imen

1. V ta okvir napiši imena petih slovenskih tovarn ali podjetij.

- V ta okvir vpiši imena petih trgovin v Sloveniji.

2. Dopolni poved v oblaku.

Imena tovarn, podjetij, trgovin
in šol pišemo z _____
začetnico.

3. Z rdečo barvo popravi napake, kjer je potrebno.

- a) V tovarni litostroj izdelujejo turbine.
- b) Kupil sem čevlje, ki so jih izdelali v alpini.
- c) V trgovini mass nudijo ob nakupu čevljev velike popuste.
- č) Prenovili so trgovino namo.
- d) V šparu še nismo nakupovali.
- e) Za čiščenje jaškov so odgovorni delavci Komunale.
- f) Pri nas smo vgradili okna tovarne jelovica.
- g) Moja teta je zaposlena v drogi portorož.
- h) Vrtno opremo razstavljajo v merkurju.
- i) Francka je kuharica v gostišču figovec.

OBRAZCI

1. Na pošti in na banki prosi uslužbenca za različne obrazce.

Na črte napiši, katere obrazce si prinesel v šolo.

.....

.....

.....

2. Nalepi plačilni nalog BN 02 in ga izpolni z navedenimi podatki.

Nalogodajalec: Marko Koren, Koroška 9, Dravograd

Prejemnik: Foto studio, Pot v Loko 7, Mežica

Namen plačila: plačilo fotografij

Znesek: 46 evrov

Številka računa: 4567 8530 0524 798

Referenca: 00 9850005420

3. V okvir napiši, kaj vse lahko plačamo po položnici.

4. Pogovorite se, zakaj je potrebno odrezke shranjevati.

5. Preberi besedilo o Juretovi teti v učbeniku na strani 113. Ker ji Jure pošilja paket, mora izpolniti obrazec. Pomagaj mu.

**6. V Pekarno Korošec, Pihlarjeva 9, 2000 Maribor, pošiljaš prošnjo za delo med počitnicami. Da bo pismo resnično prišlo na pravi naslov, ga pošiljaš priporočeno.
Ob učiteljevi pomoči izpolni spodnji obrazec.**

115

Prislovi

1. Preberi povedi. Vprašaj se po poudarjenih besedah.

Vprašalnico napiši na črto.

- a) **Jutri** bo spremenljivo vreme.
- b) Jaka trdi, da je **nevarno** hoditi po brvi čez potok.
- c) **Prehladno** je za igro.
- č) Bilo ji je **zelo hudo**.
- d) Špela se **redkokdaj** zmoti pri enačbah.
- e) Janez je **pogosto** odsoten pri pevskih vajah.
- f) **Zadnjič** sem se sprehajal po starem delu Ljubljane.
- g) Tekmovalci bodo **pravočasno** prispeli.

2. Dopolni povedi z manjkajočimi prislovi: previdno, stalno, vsepovsod, potrpežljivo, redkokdaj, neprevidno, nekdanj, presenečeno. Možne so različne rešitve.

- a) Janez premaga učne težave.
- b) so ponavljali poštrevanko.
- c) V to trgovino zaidemo.
- č) Nekateri s prikolico vozijo
- d) Na ovinkih vozi
- e) so tovore prevažali s konji.
- f) Smeti so okoli nas.
- g) je obstal pred velikimi vrati.

3. Izmisli si povedi, tako da boš uporabil naslednje prislove:
jezno, hitro, večkrat, neugodno, leže, zvečer, lenobno.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. V povedih podčrtaj prislove.

- a) Od tukaj pa do morja je na cestah gneča.
- b) Ona se je venomer smehljala.
- c) Vi ste nas že večkrat obiskali.
- č) V prostoru je neznosno smrdelo.
- d) Zaradi treme se je stalno prestopal.
- e) Poletje je bilo vroče, le občasno je deževalo.
- f) Rakovica je oprezujoče obstala.
- g) Bilo mu je zelo nerodno.
- h) Nekateri so se obnašali neumno.

JAVNO OBVESTILO

1. Oglej si TV spored za jutrišnji dan. Izberi tri oddaje, ki bi si jih želel ogledati. V razpredelnico napiši naslov in čas.

URA	ODDAJA

2. V okvir napiši predlog TV sporeda, v katerem bi bile oddaje samo zate in tvoje prijatelje.

URA

ODDAJA

Pri Kovačevih je v nedeljo mama pekla potico. Sredi priprave je ugotovila, da je pozabila kupiti orehe. Oče se je moral hitro odpeljati v najbližjo dežurno trgovino.

3. Oglej si seznam dežurnih trgovin. V zvezek napiši odgovore na vprašanja.

Dežurne trgovine ob nedeljah in praznikih Živila Kranj, d.d., Arhitekta Novaka 2, 9000 Murska Sobota:

MURSKA SOBOTA:

- Samopostrežba DOM, Lendavska ulica 21 – odprto od 05. do 24. ure
- Samopostrežba ŠOPING, Slovenska ulica 33 – od 7. do 11. ure

MORAVSKE TOPLICE:

- Samopostrežba MARKET, Kranjčeva ulica 10 B – od 7. do 12. ure
- TOPLICE, Kranjčeva ulica 15 – od 8. do 12. ure

RAKIČAN:

- RAKIČAN Bolnica, Ulica dr. Vrbnjaka 14 – od 12. do 15. ure

BELTINCI:

- Samopostrežba RAVENKA z OKREPČEVALNICO, Panonska ulica 20 – od 7.30 do 11.30 ure

CANKOVA:

- Samopostrežba MARKET z OKREPČEVALNICO, Cankova 31 – od 7.30 do 11.30 ure

- Katere podatke lahko razbereš iz seznama dežurnih trgovin?
- V katerih mestih so dežurne trgovine? Napiši jih v zvezek.
- V katerih krajih bo oče lahko kupil orehe ob 13.15?
- V katera kraja bi se moral zapeljati, če bi hotel popiti še kavico?
- Katera trgovina je odprta od 5.00 do polnoči?
- Zakaj so po tvojem mnenju trgovinam dodani naslovi?
- Kje imajo Živila upravo v Murski Soboti?
- Se ti zdi to obvestilo pregledno? Katere besede so poudarjene. Zakaj?
- Zakaj je to obvestilo uradno obvestilo. Utemelji.

4. Pogovarjajte se.

- Kje boste zvedeli, kaj se bo v decembru dogajalo v Cankarjevem domu v Ljubljani?
- Katere oddaje bodo na sporedu prihodnji teden?
- Poiščite podatke o dežurni trgovini v Mariboru v soboto in nedeljo.
- Kje boste zvedeli, kakšno je stanje v prometu in na mejnih prehodih?

5. Dopolni poved v oblaku.

Besedili RTV spored in Seznam
dežurnih trgovin sta javni

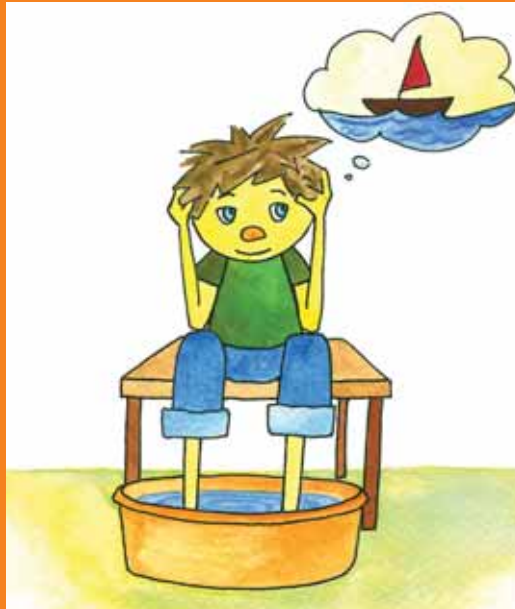
_____.

6. Pojasni, kaj pomeni JAVNO obvestilo. Komu je namenjeno?

**7. Iz časopisa izreži nekaj javnih obvestil in jih nalepi v okvir.
Predstavi jih sošolcem.**

5. KJER LIPE CVETO

**SPET SMO DOMA
OD KDAJ GOVORIMO SLOVENSKO
VAJE ZA PROSTI ČAS**

SPET DOMA

Ana hodi v ljubljansko osnovno šolo. Dobila je novo sošolko z imenom Jetmire. Prišla je iz Albanije. Jetmire je imela nekaj časa težave z razumevanjem. Zdaj se je že lepo naučila govoriti slovensko.

1. Na črto napiši:

a) Kateri je Anin materni jezik? _____

b) Kateri je Jetmirin materni jezik? _____

2. Dopolni poved v okvirju. Pomagaj si z zapisom v učbeniku na strani 120.

Maternega _____
se naučimo kot _____ in v njem
najlažje doživljamo, čutimo, razmišljamo, se
pogovarjamo, razumemo, pišemo.

3. V svojem okolju lahko prebereš veliko različni napisov. To so imena krajev, razna reklamna sporočila, ime reke, imena trgovin, ulic ...

a) V okvir napiši pet napisov, ki si jih opazil na poti v šolo.

b) Napiši so v jeziku.

4. V katerem jeziku se sporazumevaš na pošti, v banki, na občini? Napiši v oblaček.

5. Dopolni poved v okvirju. Pomagaj si z zapisom v učbeniku na strani 121.

Slovenščina je v Republiki Sloveniji uradni
_____. To pomeni, da poteka vse uradovanje
v naši državi v _____.

6. Dopolni poved v okvirju. Pomagaj si z zapisom v učbeniku na strani 121.

V tujini predstavljamo slovenščino kot svoj
_____ jezik. Tudi himno kot simbol naše
države pojemo v _____.

7. Na črti napiši, kje v Sloveniji veljata dva uradna jezika?

a)

b)

OD KDAJ GOVORIMO SLOVENSKI JEZIK

1. Odgovori na vprašanja.

- a) Kdaj so nastali Brižinski spomeniki?
- b) Zakaj je ta rokopis za Slovence pomemben?
-

2. Dopolni povedi.

Začetnik slovenskega knjižnega jezika je

Napisal je prvi knjigi v jeziku. To sta
in Izdani sta bili leta

3. Kadar boš moral napisati besedilo, boš naletel na jezikovne in pravopisne težave. V okvir napiši, s katerimi priročniki si boš pomagal.

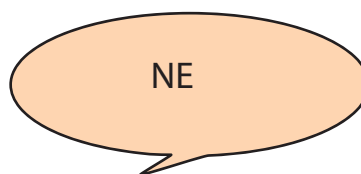

Vaje za prosti čas

Preberi povedi in sošolcem pojasni pomen enako napisanih besed.

- a) **Pot** mu je tekel s čela, ko se je vzpenjal po strmi **poti**.
- b) Naša **Lučka** zvečer prižge **lučko** in bere knjige.
- c) Ko se je deček usedel na **klop**, je opazil na svoji roki drobnega **klopa**.
- č) Vrtnar je **prst** potisnil v **prst** in naredil jamico za rastlinico.
- d) Ana rada **poje**, a je potem jezna, ker ji medtem brat **poje** pecivo.
- e) Naš **Pero** je dobil za darilo nalivno **pero**. Na okensko polico je veter prinesel ptičje **pero**.

Prepiši povedi tako, da jih boš zanikal.

- a) Učenci sedijo v razredu. Učenci ne sedijo v razredu.
- b) Vstopil je učitelj.
- c) Ogledali si bomo elektrarno.
- č) Opazovali bomo živali z vseh celin.
- d) Pripravili bosta skice kontinentov.
- e) Šli bomo drugam.
- f) Imamo polne vreče plastičnih zamaškov.
.....
- g) Hočem jesti hrenovke.

Na konec povedi napiši ustrezno ločilo (piko, vprašaj ali klicaj).

Danes sem izredno dobre volje Zakaj me nisi nič vprašal Hej, zapoj tisto pesem
o rački Takoj zakleni vrata Ne čečkaj po zvezku Hitro steci čez cesto Danes
bomo nalepili vse sličice, ki so nam ostale Ste pripravljeni Kako si opravil nalogo
Pojdi k očetu v delavnico Zelo si mi všeč

Besede, ki jih pišemo drugače, kot izgovarjamo.

V učbeniku si pod besedili naletel na besede, ki jih pišemo drugače kot izgovorimo. Ob reševanju naslednjih vaj lahko uriš pravilni zapis teh besed.

Dopolni povedi z ustrezno besedo.

razpravljati, izpuščaj, grožnja, zamišljen, vljudnost, predsednik, šaljivo, nepredvidljiv, češenj, izcedek, življenjepis, odrezki, obrazci, pravljica, avstrijske, oddaljen, nizkih, izpolniti.

- a) Poslanci ves dan o aktualnem dogodku.
- b) Na licu se mu je naredil ogromen
- c) Onesnaženi zrak predstavlja veliko za vsa živa bitja.
- č) Ker je bil, se je zaletel v drog.
- d) je lepa čednost.
- e) Na vsakih pet let volimo
- f) Igralec je zaigral vlogo klovna.
- g) Mladi mož je v svojih ravnanjih
- h) Želim se do sitega najesti rdečih
- i) Iz nosa mu je pritekel gnojni
- j) Brali smo znanega pisatelja.
- k) Zelo pazljivo moram izpolniti vse tri
- l) Vse od položnic moramo hraniti pet let.
- m) Otroci najraje poslušajo
- n) Slovenci lahko gledamo tudi programe televizije.
- o) Rad bi imel stanovanje v blokih.
- p) Ona živi v kraju.

- r) Če se želiš vključiti v jezikovni tečaj, moraš
prijavnico.

Dopolni poved z besedo v oklepaju. Bodi pozoren na zapis teh besed.

- a) Na oglasni deski so napisani (dosežek) vseh športnikov.
b) Okoli (izstrelišče) je velik del zemljišča zavarovan.
c) Iva si želi, da bi nekoč obiskala (vesoljski) postajo.
č) Kamere se med seboj razlikujejo po (ločljivost)
d) Na koži se ji (pojavljati) rdeče lise.
e) Po dolgotrajnem sušnem obdobju so v zemlji nastale (razpoka)
.....
f) Zaradi hitrega ukrepanja se je škoda (zmanjšati)
g) Letos smo pili veliko (islandski) čaja.
h) Slovenski med je gotovo (najboljši) na svetu.

Predlogi

Dopolni povedi z ustreznim predlogom.

h k s z

- a) Stopil je ognju, da bi si pogrel roke.
b) ostrim nožem je narezala paradižnik.
c) Telička so pripeljali kravi.
č) očetom in Tanjo smo se odpeljali v živalski vrt.
d) Sedel je prijatelju Janu.
e) Grem kovaču, da ga nekaj vprašam.

- f) Na morje smo letos šli sorodniki.
- g) Na Pohorje sem se peljala vzpenjačo.
- h) Kolo je prislonil zidu.
- i) Stopil bom Golobovim, da jih povabim na zabavo.

Preberi primer, kako napišemo bolj zanimive povedi.

Slikar slika pokrajino.

Nadarjeni slikar slika pokrajino.

Nadarjeni slikar potrpežljivo slika sliko.

Nadarjeni slikar potrpežljivo slika zimsko pokrajino.

Nadarjeni slikar celo popoldne potrpežljivo slika zimsko pokrajino.

Po zgornjem primeru tudi ti napiši zanimivejše povedi.

a) Mladenič igra kitaro.

.....

.....

.....

b) Dekle liže sladoled.

.....

.....

.....

Mogel (mogla) – moral (morala)

Podčrtaj pravilni glagol mogel – moral.

- a) Danes bi mogel/moral zaradi boljše ocene rešiti dve nalogi.
- b) Sosed ni mogel/moral dvigniti vreče krompirja, ker je bolan.
- c) Na cesti bi zaradi varnosti mogli/morali upoštevati prometne znake.
- č) To znanje bi za odlični uspeh morala/mogla izboljšati.
- d) Na ta trajekt bi se ob spretnem parkiranju mogli/morali vkrcati vsi potniki z avtomobili.
- e) Branje bi nujno mogla/morala izboljšati.
- f) Zaradi utrujenosti nikakor ni mogel/moral preplezati stene.

Povej drugače

V vsaki povedi uporabi ustrežnejši glagol. Povedi napiši na črte.

Danes je padal dež.

Danes je deževalo.

Lansko leto je večkrat padal sneg.

Na kruh dam med.

Lestev dam k steni.

Nalepko dam na vrata.

Na glavo dam klobuk

Čevlje dam dol.

Copate dam gor.

Vsakemu občanu so dali nasvet.

V obraz je postal rdeč.

Rože so odprle cvetove.

Črkosned

Črkosned je snedel črke naslednjim besedam. Poišči manjkajoče črke in jih napiši na rdeče pike. Nato jih po vrsti prepisi v spodnje kvadratke. Le kaj bo pisalo v kvadratih?

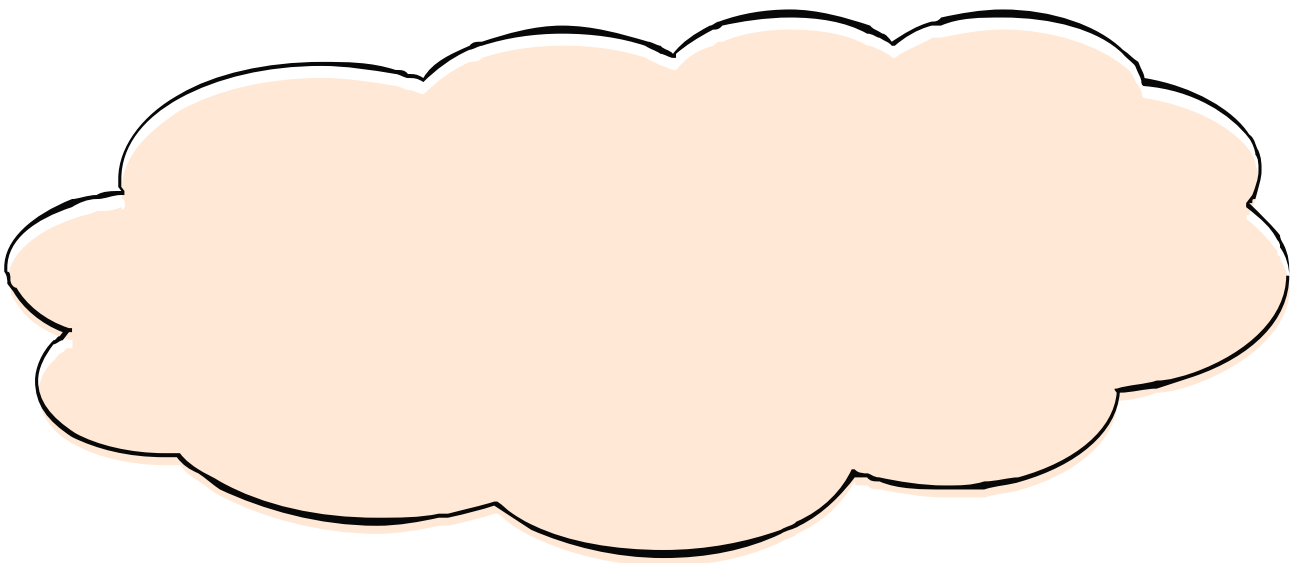
■ rka; petk ■; ■ ošarka; ml ■ dost; ■ alica;

pism ■; ob ■ estilo; šol ■; v ■ judnost; l ■ to; in ■ ervju; kol ■;

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

V oblak napiši besede ali besedne zveze, ki zate pomenijo prijetne in živahne počitnice.

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

ISBN 978-961-234-752-9

9 789612 347529